

REVISTA

CATALUNYA²²⁷

X^a ÈPOCA

ÒRGAN D'EXPRESSIÓ DE LA CGT DE CATALUNYA

MAIG-JUNY

EN EL CENTENARI
DE L'ASSASSINAT
DEL **NOI DEL SUCRE**

SEGUIM
LLUITANT

ORGANITZACIÓ ORGANITZACIÓ ORGANITZACIÓ

Redacció

Després d'un temps de silenci el *Catalunya* torna a ser al carrer i a les vostres mans. Amb aquest número representem la feina feta pels companys que han estat en el passat al capdavant d'aquesta publicació i encarem aquesta nova etapa amb il·lusió. Esperem estar a l'alçada d'aquesta capçalera històrica i d'aquells que ens han precedit.

En aquesta nova etapa el *Catalunya* sortirà cada dos mesos, però intentarem potenciar el web, que hem renovat, amb articles d'actualitat i altres que no poden tenir espai en paper.

La portada d'aquest número ens porta cent anys enrere: a l'assassinat de Salvador Seguí, *El noi del sucre*; i del Perones, i de desenes i desenes de sindicalistes. A tots ells volem recordar —com ho està fent de manera excel·lent la Fundació Salvador Seguí—, perquè tots i cadascun eren part d'un projecte que només pot ser col·lectiu: el projecte llibertari i anarcosindicalista.

Un home no fa un sindicat. Ni dos, ni tres. La força del sindicalisme és la força de multitud de persones organitzades per avançar cap a una societat llibertària, sense explotadors ni explotats. I això feien fa cent-i-pocs anys: construir una alternativa al sistema des de l'anarcosindicalisme, des de les escoles racionalistes, des dels ateneus i sindicats. I reflexionant i contraposant idees,

observant la societat, els conflictes socials, i traient-ne conclusions; repensant-se, reorganitzant-se, com en el Congrés de Sants (1918) que va bastir un anarcosindicalisme de masses. I de seguida la vaga de la Canadenca (1919), que va imposar la jornada de les vuit hores tan llargament reivindicada, i que només fou possible perquè al darrera hi havia centenars de milers de treballadors organitzats i fent pinya en una lluita comuna.

Salvador Seguí era un gran orador i organitzador. (I anarquista de pedra picada, tot i que entre els seus coetanis se l'arribés a titllar de reformista o escampessin rumors que el situaven a la política parlamentària).

Nosaltres avui, en l'estela d'aquells anarcosindicalistes de fa cent anys, som força creixent i seguim lluitant. Els mirem per aprendre'n. Avui partim d'un anarcosindicalisme que no és (encara) ni de bon tros tan potent com llavors, però la CGT de Catalunya mobilitza i aporta ja la gran majoria de vaguistes i els darrers anys està creixent exponencialment (en nombre d'afiliats, de sindicats i federacions, de seccions sindicals...). I és qui surt al carrer quan toca. Darrerament, el 8 de març, en la vaga general feminista; i el dia 11, en una gran manifestació contra la carestia de la vida. I en nombroses vagues i conflictes sindicals. I, és clar, l'1 de maig.

Queda molt per fer i cal ajustar les organitzacions a la societat actual per tenir eines de lluita útils. El gener passat en el congrés de la CGT de Catalunya a Sallent —hi posem el focus en les primeres pàgines d'aquest número— es van exposar idees, propostes, es van assolir acords i es va escollir un nou Secretariat Permanent per acompanyar aquest nou cicle de lluites. Ara toca intel·ligència col·lectiva, cooperació, reflexions compartides i fer pinya. I créixer sense por.

I organització, organització, organització.

CRÈDITS

Edició i coordinació:
R. Massana

Disseny i maquetació:
Jordi Arques

Portada:
Núria Garcia Traveria
@furiaaaaa

Han escrit en aquest número:

Ermengol Gas siot, Isaac Bonet, Montse Sánchez, Mireia Martín, Azu Sánchez, Joel Ramos, Oscar Murciano, SEGAP-BCN, Secció Sindical de CGT a Autobusos TMB, CGT Berguedà, Àlex Tisminetzky, Roger Gras, Agustín Yañez, Moisès Rial, Eloi Redón - Plataforma Aturem Hard Rock, Dones Llibertàries, Rosalía Molina, Grup de Treball PRL-Gènere, Pilar Frey Martínez, Gemma Parera, Coordinadora de Pensionistes i jubilats i jubilades de la CGT de Catalunya, Jordi Martí Font, Adriana Rubio, Lucía Álvarez, Roger Peláez, Oscar Lajarín, La Perra Laika.

Il·lustracions i fotografies:

Anna Jordana, Sergi San Julián, SEGAP-BCN

Els textos són responsabilitat únicament dels seus autors. No compartim necessàriament les opinions que s'hi expressen.

Contacte:
catalunyacgt@spcgtcatalunya.cat

ON ENS TROBEM

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya
c/ Burgos,59 baixos 08014 Barcelona
spccc@spcgtcatalunya.cat
Tel. 935120481

Federacions sectorials
Federació d'Administració Pública de Catalunya – FAPC
Federació de Banca, Estalvi, Assegurances, Entitats de Crèdit i Oficines i Despatxos de Catalunya – FESIBAC Catalunya
Federació d'Ensenyament de Catalunya – FEC
Federació del Metall de Catalunya – FEMEC
Federació Catalana d'Indústries Químiques i afins – FCIQ
Federació de Sanitat de Catalunya- FESAN Catalunya

Federacions locals
Federació Local de Barcelona
C/ Pare Lainez 18-24. 08025. Barcelona
Telf. 933103362
Federació local Alt Camp i Conca de Barberà
Carrer de la Zeta n. 6 (entrada per la Plaça)
43800 Vallès

Federació Local de Viladecans
C/ Sant Marià, 72
08840 Viladecans
Telf: 936590814 / 610 072 649

Federació Local de Castell del Vallès
c/ Els Pedrissos 9 bis
08211 Castell del Vallès
Telf. 937142121

Federació Local de Manresa
c/ Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
Telf. 938747260 / 698 47 29 30

Federació Local de Rubí
c/ Colom 3-5
08191 Rubí
Telf. 936638846

Federació Local de Sabadell
C/ Rosselló, 10
08207 Sabadell
Telf. 937450197 / 670 648 390

Federació Local de Sallent
Pça Josep Anselm Clave nº7
Telf. 938370724

Federació Local de Terrassa
c/Ramon Llull 130-136 08228 Terrassa
Telf. 930 37 86 91 / 601 466 755

Federacions comarcals
Federació Comarcal Barcelonès Nord
Carrer de la Conquesta 119, local.
08912 Badalona.
Telf. 640150203

Federació Comarcal del Baix Camp-Priorat
Pça de les Oques, 8, 1r, despatx D
43202 Reus
Pça de la Llanterna
43740 Móra d'Ebre
Federació Comarcal del Baix Llobregat
Adreça: Carretera d'Esplugues 46
08940 Cornellà de Llobregat
Telf: 93 377 91 63

Federació Comarcal del Baix Penedès
c/ Nord 11-13, 3r 43700 El Vendrell
Telf. 977660932

Federació Comarcal del Berguedà
Plaça Europa, 5 baixos
08600 Berga
Telf: 640 932 405
Federació Intercomarcal del Garraf-Alt Penedès
c/ Lepant 23, baixos esquerra
08800 Vilanova i la Geltrú
Telf. 938934261

Federació Intercomarcal de Girona
Av. Sant Narcís 28, entr. 2a
17005 Girona
Telf. 972231034

Federació Comarcal de L'Anoia
Adreça: C/ Clavells 11
08700 Igualada
Telf. 938042985

Federació Intercomarcal de PONENT (LLEIDA)
Avinguda Prat de la Riba, 7, 1r
25006 Lleida
Telf. 973275357 / 680 18 67 05
Urgell-Segarra
Avinguda catalunya 66, Baixos
25300 Tàrrrega
Telf: 873494679 / 640051696

Federació Comarcal del Maresme
C/Rosa Sensat num 6
08302 Mataró
Telf: 933 831 803 / 603 202 628
c/Ciutadans, 16
08490 Tordera

Federació Comarcal d'Osona
C/ Virrei Avilès 15 entlo 2ª
08500 Vic
Telèf: 638 675 933

Federació Intercomarcal de Tarragona
Pça. Imperial Tarraco 1 Edifici 2, 3a
43005. Tarragona
Telf. 977242580

Federació Intercomarcal de Terres de l'Ebre
c/ Bisbe Aznar 9, baixos 2a
Tortosa 43500
Telf: 877 91 55 91 / 635 712 752
Federació Comarcal del Vallès Oriental
Ronda de Oriente 6 08100 Mollet del Vallès
Telf. 935931545 / 600 375 500

SUMARI

Editorial	Organització, organització, organització	2
En el focus	El Congrés de Sallent	3
	Anys de força creixent i alguna cosa més	4
	Secretaries del nou SP	5
Sindicalisme		
	Inditx contra les cordes	6
	Un bisindicalisme amb una osteoporosi que no s'atura	8
	Salvador Seguí avui seria autònom	9
	Breus sindicals	10
	Debitat, estratègia, pressió i readmissió	11
	El nostre sindicat CGT Berguedà	12
Documents		
	La renovació del conveni economicista ICAM-INSS	14
L'Entrevista	José, Gimnàs Popular i Antifeixista "Subietas"	16
Opinió		
	Austericidi social a partir 2024	17
	Reproducció social. Explotació social	18
Social		
	El futur que no ha d'arribar	20
Les nostres veus llibertàries i feministes		
	Maternitat Subrogada	22
	La PRL amb perspectiva de gènere	23
Internacional		
	Quan tot s'enfonsa i no és perquè sí	24
Pensionistes		
	Pensionista, que ningú decideixi per tu!	26
Dinamita de cervell		
	Salvador Seguí, ahir, avui, demà, sempre	27
	Volem ser lliures?	28
	Mal d'escola Primavera	29
Cultura		
Humor		
En les meves sabates	Anna Pascual	32

EL CONGRÉS DE SALLENT

Redacció

El darrer cap de setmana del mes de gener passat va tenir lloc el XIIè Congrés de la CGT de Catalunya a Sallent, a l'Alt Llobregat. La població, tot un referent històric de la lluita obrera i anarcosindicalista, es va omplir amb uns dos-cents delegats de 50 sindicats d'arreu de Catalunya. Feia una mica més de quatre anys des de l'anterior congrés, a Igualada-Odena, l'octubre de 2018.

Sota el lema «En un puny l'acció, en l'altre l'organització, la força de la classe treballadora» el Congrés va tenir lloc a la Fàbrica Vella de Sallent —on millor que una fàbrica pel Congrés d'un sindicat?—.

Després d'uns anys de creixement exponencial i de liderar la conflictivitat a Catalunya, la CGT havia de traçar les línies mestres d'una estratègia que aprofundeixi en aquesta lluita ajustant-se a la realitat socioeconòmica actual. Així, es van assolir acords per replantejar la organització en els centres de treball o per posar el focus en alguns sectors, considerats estratègics, i per reactivar la Taula Sindical de Catalunya i crear una Taula Social on conflueixin els moviments socials i els sindicats de classe i transformadors.

Una de les grans apostes per fer front a una major conflictivitat és la creació d'un Gabinet Jurídic i d'una caixa de resistència confederal. L'un ha de dotar de múscul a l'organització per afrontar vagues llargues, sense un gran desgast pels vaguistes afiliats; l'altre, acompanyar i assessorar els sindicats o federacions per a la interposició de conflictes col·lectius.

Davant d'un món laboral canviant —s'han anat imposant les externalitzacions, subcontractacions, treball via ETTs i falsos autònoms, etc.— el sindicalisme ha de reorganitzar-se. Per això es van acordar propostes d'acció sindical en els sectors més precaris com les plataformes multiservei, les empreses subrogades, externalitzades i subcontractades, entre d'altres qüestions organitzatives d'ac-

ció social i sindical per avançar cap a la transformació social, per avançar cap a la nostra emancipació i l'eliminació de qual-sevol forma d'explotació i d'opressió.

Les seccions sindicals, nervi central del nostre projecte sindical, s'hauran d'anar articulant en el centre de treball independentment de l'empresa de procedència dels seus treballadors i dels seus convenis col·lectius de referència —per tal de fer front a subcontractacions i altres estratègies patronals que volen trencar la força dels treballadors units— i s'impulsarà la coordinació dels sectors externalitzats, sigui per la internalització o la seva municipalització. Un exemple de l'aposta de coordinació és la creació de la coordinadora d'ambulàncies.

Al seu torn, es van presentar apostes d'acció sindical en sectors precaritzats com les plataformes digitals, les cooperatives o els autònoms.

Així, s'aposta per crear eines de millora de les condicions de treball dins de les cooperatives; pressionar i denunciar conjuntament aquelles que vulneren els drets de les treballadores; i identificar aquelles que estan en risc de tancament i planificar-ne el relleu per mantenir l'activitat o crear-ne de noves.

Pel que fa als autònoms, es planteja un espai de coordinació que pugui posar problemàtiques en comú i presentar propostes als sindicats i al comitè confederal, d'una banda; i per altra, que les seccions sindicals acullin les treballadores autònomes que presten serveis a les seves empreses, per tenir en compte les seves reivindicacions i fer front comú contra l'empresa.

Llarg seria desgranar aquí tots els acords del congrés, però sí que es va fer evident la voluntat de la CGT de seguir sent força creixent i de vincular-se a les lluites del seu entorn —al congrés es van poder sentir parlaments de la Taula del Llobregat, el sindicat de llogateres o l'organització juvenil llibertària Batzac, entre d'altres—.

Finalment, després de prendre's els acords que han des ser brúixola del sindicat els propers anys, es va cloure el congrés escollint el nou Secretariat Permanent. Un Secretariat Permanent quasi tot de cares noves i amb un parell de noves secretaries: la Secretaria de Joventut, que hauria d'acostar la joventut al sindicalisme (i viceversa); i la Secretaria d'Acció feminista i LGTBIQ+ —abans Secretaria de Gènere— que ha de mobilitzar un feminisme de classe i combatiu i impulsar la vaga general feminista que s'ha acordat convocar cada 8 de març.

Ja era de nit quan els delegats van anar abandonant la Fàbrica Vella de Sallent. Era la conclusió a una feina col·lectiva de setmanes: de plantejar propostes d'acords, de discutir-les a les assemblees dels sindicats i, finalment, al congrés. ■

SECRETARIAT PERMANENT DE LA CGT DE CATALUNYA ESCOLLIT AL CONGRÉS DE SALLENT

Montse Sánchez Martínez
Sindicat del Metall Baix Llobregat
[Secretaria General](#)

Francisco Sanchez Garcia
Sindicat del Metall Alt Camp i Conca del Barberà
[Secretaria d'Organització](#)

Azu Sánchez Guerrero
Sindicat Administració Pública de Barcelona
[Secretaria d'Acció sindical](#)

Iru Moner Tomas
Sindicat del Metall de Barcelona
[Secretaria d'Acció Social](#)

Eduard Lozano Morales
Sindicat d'Ensenyament de Barcelona
[Secretaria de Comunicació](#)

Joel Ramos Solà
Sindicat de Sanitat de Barcelona
[Secretaria de Joventut](#)

Isaac Bonet Peñaranda
Sindicat de Transports i Comunicacions de Barcelona
[Secretaria de Jurídica](#)

Hèctor Martínez Cleris
Sindicat d'espectacles, arts gràfiques, audiovisuals i paper de Barcelona
[Secretaria de Finances](#)

Mercè García Vilchez
Sindicat d'Ensenyament de Barcelona
[Secretaria d'Administració](#)

Núria Gil Ruiz
Sindicat d'Ensenyament de Barcelona
[Secretaria de Formació](#)

Mireia Martín Domínguez
Sindicat de Banca, Borsa, Estalvi, Entitats de Crèdit, Consultories, Enginyeries, Assegurances i Oficines i Despatxos de Barcelona
[Secretaria d'Acció Feminista i LGTBIQ+](#)

Núria Losada Pla
Sindicat d'activitats diverses a Terres de l'Ebre.
[Secretaria de Salut Laboral](#)

Anys de força creixent i alguna cosa més

Ermengol Gassiot

Secretari general de CGT Catalunya des de 2014 fins al Congrés de Sallent del gener passat

Han passat uns mesos del darrer congrés de la CGT de Catalunya celebrat a Sallent. Ara, sense les urgències del dia a dia, és un bon moment per fer una breu valoració del que han sigut els darrers anys de la nostra organització, concretament des de l'anterior congrés d'Òdena del 2018 fins el realitzat aquest any. Durant aquests quasi quatre anys i mig han passat moltes coses, tant a dins com a fora del sindicat, que sens dubte ens han influenciat molt. Simplificant molt, les podem agrupar en quatre grans blocs: una política institucional adreçada a desmobilitzar el carrer (i amb la implicació més o menys activa de l'esquerra parlamentària), la Covid-19 i tot el que ha comportat, el creixement del sindicalisme de confrontació i, especialment, de la CGT de Catalunya i la bronca interna. Dels primers dos temes no en parlaré. Ja els coneixem, els hem patit i són externs a nosaltres.

■ La bronca interna

Quan es fa un repàs de què s'ha fet o ha passat normalment comencem per les coses positives i deixem pel final les negatives. Com una forma de passar-les una mica per alt. Aquí faré el contrari. Començaré parlant d'una realitat existent a la nostra organització des de fa molts anys i que a desgrat de molts de nosaltres ens condiciona massa: la bronca interna. És inevitable que en una organització gran hi hagi diversitat d'opinions i punts de vista, especialment en un sindicat. De fet, aquesta diversitat per si mateixa és positiva i desitjable per allò de que 100 cervells pensen més que 10 i 1000 cervells més que 100. De maneres d'entendre l'anarcosindicalisme n'hi pot haver vàries i, especialment, de posar-lo en pràctica davant de situacions contretes. Però no és aquest el tema.

Els darrers quatre anys la nostra organització s'ha vist condicionada pel bloqueig constant que algunes persones han intentat imposar a qualsevol iniciativa que s'ha intentat dur a terme. Generalment es tracta de membres gairebé vitalicis d'alguns secretariats permanents d'alguns sindicats i federacions, tot i que entre elles també hi ha algunes altres per-

sones que si bé ara no tenen càrrecs, sembla com si assimilïn el seu nom al d'algun àmbit de la nostra organització. Aquest bloqueig l'hem vist i patit en diversos espais. Poso un exemple: en els moments durs de l'estat d'alarma i la pandèmia com a organització vam decidir que davant de la nova realitat (estats d'alarma, expansió del teletreball, els ERTOS, retallades de drets i control social, col·lapse sanitari, etc) volíem debatre i pensar col·lectivament com ens posicionem i lluitem. Per fer-ho vam aprovar fer un congrés extraordinari la tardor del 2020 a Lleida, amb totes les dificultats que va comportar la seva logística. Quina va ser la resposta d'aquestes persones? Promoure, des dels seus càrrecs i espais de poder, el boicot al congrés. I així podria seguir amb una llarga llista de campanyes i iniciatives sindicals on la seva resposta ha sigut sempre un no, sense cap altra explicació. El debat sindical és sempre un actiu. Per contra, el bloqueig sistemàtic l'únic que fa és erosionar i malmetre una organització que, quan es tracta d'un anarcosindicat, ja sabem a qui li està fent un favor. Ja sabem de què estem parlant i no cal donar-li més voltes. Ara esmentaré les dinàmiques positives de la nostra organització aquests darrers anys. Imaginem-nos on seríem ara sense aquest boicot intern.

■ Creixement de l'organització i creixement de la lluita

Ara bé, si alguna frase resumeix els darrers anys de la nostra organització és el creixement i l'enfortiment de l'organització a molt nivells: en la lluita, en l'afiliació, en els sindicats i federacions, en la presència al territori, etc. Pel que fa a la lluita, fins i tot les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya reconeixen que la CGT som l'organització que promou la major part dels conflictes sindicals a Catalunya. Així, per exemple, des del 2018 hem sigut el sindicat que més vagues hem convocat i que més vagues hem aportat. En aquest sentit, l'any 2021 pràcticament el 90% dels i les vagues que hi va haver a Catalunya ho van fer en vagues convocades per la CGT, un percentatge similar al de l'any 2018. A banda, cal afegir-hi mobilitzacions de diverses carac-

terístiques que fan que dins de la classe treballadora ens haguem guanyat la referencialitat d'un sindicalisme honest i de combat. El més interessant d'aquest fet és que és fruit de la tasca constant que fan les nostres seccions sindicals i sindicats a molts llocs, dia a dia i lluny del soroll intern.

Un altre àmbit on creixem la CGT de Catalunya és en l'afiliació. Entre octubre de 2018 i gener de 2023 hem passat d'uns 15.000 afiliats/des a superar les 20.000. Potser algú pot veure aquesta dada amb temor, en el sentit de desnaturalitzar l'organització. A la majoria, en canvi, no se'ns escapa que per fer la revolució social i acabar amb l'explotació ens cal encara ser moltes més. El fet que el creixement transcorri en paral·lel a l'augment de la nostra capacitat d'obrir conflictes ens indica, a més a més, que segurament ambdós aspectes s'estan retroalimentant i això és molt positiu pel nostre sindicat i per la classe treballadora. Un altre aspecte del creixement del sindicat és el seu progressiu rejuveniment, si bé encara ara continua sent una organització on les companyes de menys de 35 anys continuen sent una minoria. On potser el canvi de tendència és més clar, i sembla consolidar-se, és en el gènere de les noves afiliacions. Per primer cop en molts anys l'any 2021 s'han afiliat a la CGT més dones que homes, un pas important per anar corregint el biaix de gènere a l'organització on més del 42% de les afiliades són dones.

L'obertura de nous locals i la creació de noves federacions, sindicats i seccions sindicals són més exemples d'aquest creixement organitzatiu. No obstant, no ens agraden les autocomplaències. Encara som lluny de la conflictivitat social que voldríem, per exemple aquests dies que ens han imposat una nova retallada en les pensions. I, sobretot, encara som lluny d'arribar de forma massiva als col·lectius de treballadors i treballadores més precàries, tant la gent jove com, en especial, els i les migrants. Si ens propers anys som capaços de convertir-nos en una eina per aquests sectors de la nostra classe ens convertirem en un sindicat encara més compatible amb com ens definim. Per fer-ho caldrà passar per sobre dels boicots interns i externs.

Donem la paraula a algunes secretaries del nou Secretariat Permanent

Mireia Martín Domingo

Vull que la CGT sigui un espai de lluita contra el masclisme i la LGTBIQfobia

Sóc enginyera informàtica des de fa uns 6 anys, i treballa al sector de les TIC des que em vaig graduar. Em vaig afiliar després de veure l'impacte laboral que poden tenir les vagues generals com a eina de reivindicació. He estat participant en les reunions de dones des d'aleshores, i després d'aprendre les dinàmiques assembleàries del sindicat m'hi he trobat suficientment a gust com per assumir la responsabilitat de la Secretaria d'Acció Feminista i LGTBIQ+ (abans Secretaria de Gènere).

Prenc el relleu de la secretaria tenint molt present que puc comptar amb afiliades del territori que ja porten anys coordinant accions, i que, en tot moment, treballarem totes a una en la mateixa direcció per adaptar la CGT a les noves necessitats socials. Això vol dir incorporar més feminisme interseccional i de classe a tots els nivells, i així preparar a tota l'afiliació per a una plena execució dels plans d'igualtat en benefici de tota la diversitat de la classe treballadora, i també vol dir reforçar-nos amb la lluita del col·lectiu LGTBIQ+, aliats naturals contra el feixisme i el cisheteropatriarcat, i que poden aportar la seva riquesa acumulada també en el moviment llibertari.

Azucena Sánchez Guerrero, "Azu"

Des de fa 6 anys sóc delegada de la secció sindical de la CGT de l'Institut Municipal Parcs i Jardins de Barcelona, que pertany al Sindicat d'Administració Pública de Barcelona.

Em vaig afiliar a la CGT només aprovar les oposicions, ara fa 19 anys ja. Abans, quan treballava al sector privat, tot i no ser afiliada, ja havia tingut contacte amb el sindicat per portar denúncies i rebre assessorament.

La CGT sempre ha sigut el meu referent com a exemple del sindicalisme combatiu, mantenint la lluita de classes al centre, mantenint l'essència de la paraula sindicat.

La meua secció sempre ha sigut una secció activa i combativa, fet que ha donat peu a encapçalar diverses lluites mantenint una activitat sindical constant. Aquest fet ha sigut clau per poder assumir la Secretaria d'Acció Sindical, lloc que emprenc amb moltes ganes, il·lusió i força.

Des d'aquesta secretaria i amb el suport de tot el Secretariat Permanent, d'acord amb els acords del Congrés de Sallent, es treballarà en un Pla per l'Impuls i Expansió Sindical de CGT per tal de potenciar el creixement de seccions sindicals i de delegades..

Isaac Bonet Peñaranda

Fa sis anys vaig començar a exercir activitat sindical a la secció sindical CGT com a delegat LOLS a l'empresa on treballa. Estava fart d'observar com una empresa pública com Transports de Barcelona, que forma part de TMB, no complia en molts aspectes la normativa laboral vigent i la legislació establerta amb els seus treballadors.

Les empreses públiques haurien de ser exemplars i crec que hi ha molt a millorar; per exemple, evitar les externalitzacions de serveis que perfectament poden assumir generant treball de qualitat i no benefici a empreses privades. Actualment ja formo part del comitè d'empresa en el col·legi Tècnic Administratiu de l'empresa, on CGT no tenia cap representant. Ha estat clau el suport, la informació dels drets a la plantilla i les múltiples denúncies efectuades tant a Inspecció de Treball com als jutjats, que han avalat la nostre tasca a la secció sindical.

Em van oferir l'oportunitat de formar part del SP de Catalunya de la CGT en la Secretaria de Jurídica, un àmbit en què ja tinc experiència sindical.

Actualment ja hem denunciat els serveis mínims del passat 8M per considerar-los abusius. També estem treballant per construir un gabinet jurídic per a la CGT de Catalunya. Crec en un sindicalisme de classe, honest i combatiu, assembleari, solidari, integrador i compromès amb les persones.

Joel Ramos Solà

Sóc del barri d'Horta de Barcelona i militant de la CGT des de l'any 2019. Des de l'adolescència he participat en assemblees llibertàries i a la CNT. Arribo a la CGT en moment de pandèmia i sent treballador en un hospital, feina que havia de ser eventual, per uns mesos, però que a dia d'avui és la meua principal ocupació.

Vaig estudiar Ciències Polítiques, i és a la universitat on vaig començar a tenir una militància activa dins del moviment estudiantil i a l'assemblea llibertària del campus. Paral·lelament estava afiliat a la CNT, que per mi va ser una escola de formació i de coneixement, no tan sols laborals i sindicals sinó de solidaritat i suport mutu a la pràctica. Posteriorment he cursat un màster en Dret Sociolaboral i actualment estic estudiant a distància el grau de Dret.

Al barri participo de l'Ateneu Popular la Bugadera amb l'assemblea llibertària, i d'un altre ateneu, més lligat al món cultural i d'arts escèniques.

El passat mes de gener vaig ser escollit Secretari de Joventut de la CGT de Catalunya, una secretaria de nova creació amb la que pretenem ser un espai de formació i d'acollida per l'afiliació jove de la confederació, que per la precarietat i la temporalitat de les feines no poden participar d'una forma tan activa al sindicat. I per altra banda, recuperar la paraula sindicat i que la joventut no tingui por a significar-se com a sindicalista en el seu lloc de treball.

Montse Sánchez

Afiliada a la CGT del Metall al Baix Llobregat i treballadora de SEAT, activista feminista i sindical, he viscut de prop la repressió a què ens sotmet la patronal a aquelles que plantem cara i defensem els nostres drets.

Ja sent treballadora de SEAT subcontractada vaig ser acomiadada en comunicar que estava embarassada. Un acomiadament que va ser declarat nul per discriminació de gènere i cessió il·legal de treballadores. Arran d'aquest episodi vaig passar d'ETT a la plantilla de SEAT fa més de deu anys.

Aquests anys he estat delegada sindical i delegada del comitè d'empresa, participant activament en la Comissió d'igualtat i forçant la negociació d'un nou pla d'igualtat a SEAT, i reivindicant drets per a les meves companyes (per exemple, en matèria de conciliació de la vida laboral i familiar).

Arran d'aquesta tasca sindical la pressió i repressió va anar escalant i vaig acabar sol·licitant l'activació del protocol contra l'assetjament. SEAT no només s'hi va negar sinó que a més em van obrir un expedient disciplinari: em van amenaçar amb l'acomiadament, em van intentar traslladar de lloc de feina, i finalment, el gener del 2021, em van sancionar amb dos mesos de sou i feina.

Des de l'octubre de 2018 he format part del Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya en la Secretaria de Gènere i, des del Congrés de Sallent del gener passat, he assumit la Secretaria General.

ARXIU

A finals del 2022, CCOO, UGT i el grup Inditex acordaven per als seus 46.000 treballadors i treballadores a l'estat espanyol un lineal no consolidable per al 2023, mentre traspassaven a les negociacions de convenis provincials els possibles increments sobre taules salarials. El que hauria estat una cessió més d'aquests dos agents socials en un context d'inflació disparada i sous baixos va suposar una reacció imprevista per als signants en què la CGT va fer un pas endavant i va posar contra les cordes el gegant del tèxtil.

Inditex Contra les cordes

Oscar Murciano

Parlem amb Aníbal Maestro, secretari general de la secció sindical de la CGT a Zara i Lefties. Hola Anibal, podries explicar-nos quina era la situació pel que fa a salaris i mini-jornades de la plantilla d'Inditex el novembre del 2022?

Els i les treballadores de les botigues teníem els salaris congelats des de feia una dècada. Amb molta temporalitat i dificultats per arribar a finals de mes mentre l'empresa tenia beneficis multimilionaris.

La signatura d'aquest acord del sindicalisme de la pau social al novembre podria haver suposat un capítol més de desactivació del conflicte, però va passar tot el contrari. Què va passar a les botigues de la Corunya?

Les treballadores van fer un pas endavant i van treure del mig la falsa representació de CCOO i UGT. Van sortir al carrer a visibilitzar aquest malestar i van obligar l'empresa a seure a negociar.

Es va aconseguir un 25% d'increment salarials a la Corunya. Com va rebre la plantilla de la resta de l'estat la notícia que sí que era possible millorar les condicions laborals si es plantava cara?

La gent fins aleshores creien que no es podia fer res, era una barreja de passotisme i parsimònia. Per primer cop es van adonar que la mobilització tenia resultats. Com a CGT sempre hem dit que el que vam fer va ser canalitzar el malestar de les treballadores i donar-li veu mitjançant les vagues. Però van ser les treballadores les que van tirar endavant. I es va anar contagiant per tot l'estat.

“Les propostes que feien CCOO i UGT eren molt inferiors al que finalment s'ha aconseguit”

En aquest context, la CGT a Inditex va reaccionar de manera molt àgil i contundent. Què va fer? En el procés de decisió, va tenir dubtes o va veure clar des d'un principi que podíeu canalitzar un esclat d'indignació?

Ho vam tenir clar des del principi. La metxa la van encendre les companyes de la CIGA a la Corunya i ens vam encarregar d'estendre el foc per tot l'estat; érem l'eina que podíem tirar endavant aquestes mesures que exigíem des del principi. Vam estar coordinats amb elles també, i això va ajudar.

Amb la vaga del gener en plenes rebaixes es va visualitzar un cop a la taula per part del sindicat, amb manifestacions i seguiments molt potents a Madrid, però feia la sensació que us faltava temps per articular més resposta en zones on no es tenia tanta presència. Com ho va valorar?

Ho vam valorar positivament i sorprenentment (rialles). Sabíem que tindria certa repercussió, però no tanta magnitud.

ARXIU

En aquesta concentració vam comptar amb moltíssim suport de treballadores de les botigues, amb poca participació de l'organització, i això va ser molt positiu perquè tot el protagonisme va ser de les treballadores de les botigues. Aquí ens vam adonar que venia alguna cosa grossa i que la nostra responsabilitat era obrir el ventall a la resta de l'estat.

3 dies abans, el 4 de gener, Inditex havia convocat els seus sindicats propers (CCOO i UGT) per debatre 'mesures salarials per compensar la inflació'. Allò que no havien fet mes i mig abans ho negociaven ara, evidentment com a conseqüència de l'extensió del conflicte per part de la CGT. Com va portar que l'empresa negociés amb els seus lacais el que estàveu arrencant vosaltres amb mobilització?

Nosaltres érem les que estàvem forçant les millores i aquesta va ser la clau de la negociació. L'empresa tenia la informació que les treballadores estaven amb nosaltres. Entenem que no volien parlar amb nosaltres perquè no està sota el seu control. A la CGT no se la controla amb una trucada, com passa amb CCOO i UGT. L'única manera que tenen de controlar-nos és fer forts aquests dos sindicats, era lògic que actuessin. Però ho tenen difícil, hem passat de tenir una secció al grup a tenir-ne set actualment.

La CGT va convocar una nova jornada de vaga per l'11 de febrer. Aquí ja es van veure molts actes arreu de l'estat, es percebia que el foc s'estenia. Com va aconseguir articular aquesta extensió?

Exposant la realitat que vivíem a Madrid i la necessitat d'organitzar-se per obtenir resultats. Totes les treballadores de l'estat teníem la mateixa problemàtica i això es va percebre de manera molt senzilla per la plantilla. L'empresa va veure que s'acostava, si haguéssim arribat a fer la vaga el conflicte s'hagués multiplicat per 10. De fet ens vam quedar amb les ganes d'haver fet aquesta vaga.

Un dia abans de la vaga Inditex va entregar el preu de la cessió a CCOO-UGT: increments salarials

superiors al 25%, sou mínim de 18.000€ amb increments assegurats passat un temps. Vau desconvocar la vaga. Com valoreu aquest acord?

Ens agrada dir que això no ha estat un acord perquè un acord és quan dues parts acostren posicions. Aquí el que hi ha hagut és una presentació de millores per part d'Inditex a causa de la pressió a què l'estaven sotmetent les treballadores. Per fer-nos una idea, les propostes que feien CCOO i UGT a l'empresa dues setmanes abans eren molt inferiors al que finalment s'ha aconseguit.

És com si vull comprar un pis, demano una rebuixa de 5000€ i el venedor et diu "No, ja t'ho rebuixo 50.000€". El que es va aconseguir va ser el que vam demanar des de CGT i les treballadores en lluita. Es va donar resposta a tots i cadascun dels punts. Ara bé, la igualació de salaris va suposar que l'increment en alguna província no fos tan elevat com en altres.

Ara entreu en una fase d'extensió per tot l'estat, fa unes setmanes us va reunir a Barcelona per articular una Coordinació al Grup Inditex. Com ho esteu portant?

Creiem que cal aquesta coordinació, ens organitzem per territoris per marcar línies de treball conjunt, expansió pel territori... Hi ha hagut una alta participació en aquesta coordinació que permet formació, crear vincles; un model de vincles que no té res a veure amb altres sindicats.

Per finalitzar, abans que res us volem donar les gràcies perquè a part del que heu aconseguit la vostra lluita és un exemple per la resta de la classe treballadora de com aconseguir millores, sigui quin sigui l'obstacle que es tingui al davant. Si voleu dir algun missatge final a l'afiliació de la CGT de Catalunya, endavant!

A la branca de comerç tenim unes condicions molt precàries però organitzant-nos s'ha pogut doblegar un gegant i entenem que si nosaltres hem pogut es pot fer exactament igual a qualsevol altra empresa o sector. La lluita és el camí. ■

Un bisindicalisme amb una osteoporosi que no s'atura

Oscar Murciano

L'osteoporosi és una malaltia que consisteix en una disminució progressiva de la densitat dels ossos fins fer-los extremadament fràgils. Externament, la persona té una aparença d'absoluta normalitat, però la precarietat de la seva estructura interna fa que qualsevol petit cop pugui generar una fractura, evidenciant la feblesa de la seva situació real.

L'any 2009 el podem considerar com la darrera foto del sindicalisme català abans del profund sotrac de la Crisi financera. Els dos principals sindicats de la pau social tenien hegemonia a gairebé tots els sectors, amb un 85,3% de la representació de delegats, i 187.000 afiliats/ades en el cas de CCOO i 150.000 per la UGT. El tercer sindicat en representació, USOC, era també el tercer en afiliació amb 15.000 afiliades. Mentrestant, la CGT tenia una dimensió molt allunyada, amb 10.000 i escaig afiliades i un 1,7% de representativitat.

Un cop passada la Crisi, la "recuperació" i una pandèmia, com queda ara aquesta foto?

Doncs trobem petits canvis i altres de profunds. La població ocupada el 2021 ja és superior a la d'aquell 2009. El bisindicalisme ha baixat al 78,5% de representació del total, una petita davallada de 7 punts que podria indicar que, si fa no fa, tot segueix més o menys igual.

Ara bé, la cosa canvia quan fem un cop d'ull a l'afiliació a cada sindicat a finals del 2021, segons ells mateixos. CCOO té 42.000 afiliades menys que el 2009 (-22,5%), UGT -50.000 afiliades (-33%), USOC -3802 (-20,7%). No és l'únic dels seus problemes: als informes interns a que es té accés dels tres ressalten el biaix d'edat existent, major que el que hi ha al conjunt de la classe treballadora catalana, i creixent. Fins i tot els petits increments d'afiliació que han tingut des del mínim de la caiguda s'han vist aturats aquest 2021 amb baixades als tres sindicats, tornant a valors d'uns anys enrere. El problema segueix plenament vigent.

És una qüestió de desarrelament general del sindicalisme? Doncs no ben bé: la

CGT de Catalunya no només no ha baixat sinó que ha experimentat un creixement de prop del 100%, passant a superar les 20.000 afiliades. Altres anarcosindicalistes com CNT, sectorials com USTEC, o Intersindical, aquest darrer per l'impuls del Procés, sumen conjuntament més de 10.000 nous afiliats que llavors.

És a dir, tenim un xoc de tendències al mapa sindical català. D'una banda els tres principals sindicats de concertació (CCOO, UGT, USOC) en baixada, lluitant per mantenir la seva estructura i activitat no només amb menys recursos, sinó amb una capacitat de múscul real seriosament tocada. Fa una dècada seria inimaginable el trist seguiment que van tenir en el parell de manifestacions organitzades a

finals del 2021, per simular pressió en relació a la derogació de la reforma laboral; ERTOS, EROS interns, concentració de federacions i centralització de seus per estalviar costos i, de retruc, abandonament de presència física al territori.

D'altra banda hi ha diferents sindicats a l'alça, però de forma destacada la CGT de Catalunya: doblant afiliació, inaugurant noves seus i creant més sindicats, trepitjant el territori abandonat per altres i descentralitzant la nostra acció sindical i social. Comencen a veure's canvis significatius d'aquest increment de capacitat com el lideratge en vagues i vaguistes de la CGT a Catalunya des del 2015. El 2021, el 87,5% de les vaguistes van seguir convocatòries de la CGT.

Internament hi ha més canvis que mostren tendències contràries entre els diferents sindicats, com la proporció d'afiliades per delegat electe. Mentre a CCOO, UGT i USOC es redueix, a la CGT s'incrementa molt. Unes organitzacions degeneren cap a un model de sindicat de quadres (cada vegada menys persones afiliades que no siguin delegades), mentre en el nostre cas es caracteritza per tot el contrari.

Cal confrontar de tu a tu, i sense complexes, el sindicalisme de la pau social. A cada espai, cada sector i cada centre de treball. No són les mateixes estructures que hi havia fa una dècada enrere, malgrat facin esforços per simular el contrari. Les seves importants pèrdues afiliatives no només evidencien la feblesa interna sinó també la collita pel descrèdit acumulat d'un model sindical domesticat.

El bon moment de la CGT és producte de la nostra activitat sindical de confrontació: el millor efecte crida, la millor propaganda pel fet. Però compte: no és suficient. Avui, per les 100.000 persones que s'han desorganitzat a nivell català, nosaltres hem incrementat la nostra influència en 10.000. Per evitar un possible arraconament de la lluita sindical a nivell general cal ser més ambicioses i decidides. La CGT està en el lloc adequat per ser la referència de la classe treballadora a Catalunya.

SALVADOR SEGUÍ AVUI SERIA AUTÒNOM, i no per gust

TEXT I IL·LUSTRACIÓ
SEGAP Barcelona

Si Salvador Seguí visqués avui en dia, i encara treballés com a pintor de parets, estaria treballant sota el Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA). I no ho faria per gust, sinó perquè no tindria una altra opció. Segurament les persones que li oferirien treball—ja fossin intermediàries o a títol individual— no li oferirien un contracte assalariat, sinó que assumirien que és autònom. A més, en el cas de voler denunciar la seva situació, seria gairebé impossible que guanyés un judici per demostrar la relació laboral, perquè el poder judicial ha demostrat reconèixer-la sols en els casos més flagrants. Algú que tingui molts clients o caps diferents i esporàdics al llarg de l'any, que té el seu propi material de treball, i que gaudeix d'una relativa capacitat d'autoorganitzar-se la feina, ho té molt difícil de guanyar per la via judicial.

Per tant, Seguí se sumaria als milions de persones que a l'Estat es donen d'alta en el RETA perquè no tenen altre remei. Tot i la propaganda liberal i la potència dels mitjans de comunicació, que s'esforcen a donar a conèixer només els exemples que els interessin, la immensa majoria de persones que es troben al RETA no hi són per gust, sinó perquè és la forma en què les empreses les poden explotar millor.

El RETA significa per a la classe treballadora la pèrdua total de drets laborals:

no hi ha salari mínim interprofessional, negociació col·lectiva, convenis laborals, horaris de treball, i un llarg etcètera. Un exemple: una il·lustradora que treballi amb contracte sota el conveni d'arts gràfiques, hauria de cobrar uns 24 mil euros l'any; si la contracten sent autònoma, li poden pagar a dos euros l'hora i seria perfectament legal, amb l'afegit de poder disposar a voluntat d'ella quan els interessi. A més, també implica una gran pèrdua de drets socials, com són l'atur—gairebé impossible d'aconseguir sent autònoma.

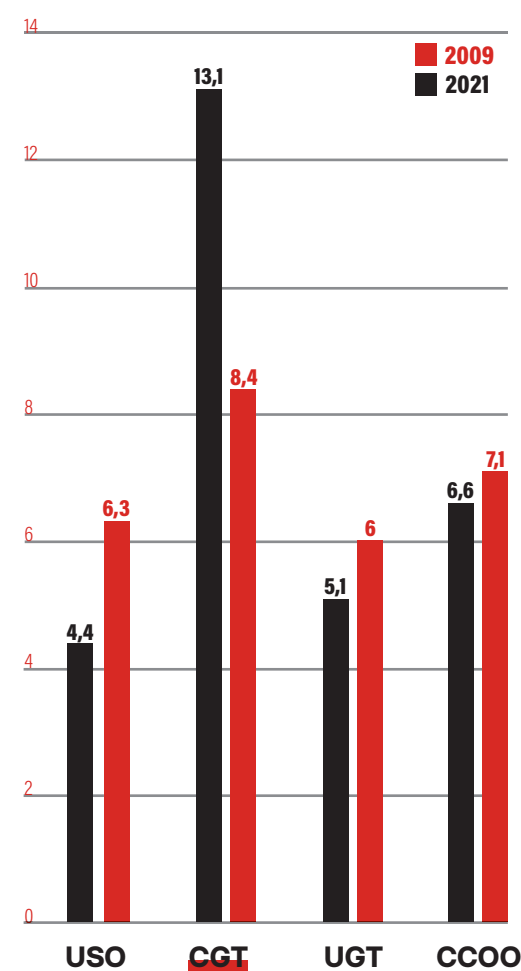
És per això que a les empreses els interessa tant promocionar aquest règim. Perquè fa saltar pels aires tots els drets que la classe treballadora hem anat guanyant amb anys de lluites i torna a portar les relacions laborals a l'àmbit de l'explotació sense regulacions. I les dades parlen per si soles: la gran majoria de treballadores al RETA cobren menys que l'SMI.

Com a sindicat, hem d'organitzar la resistència també en aquest front. Perquè si no unim a tota la classe treballadora, independentment del seu règim jurídic, totes les millores que assolim per les treballadores assalariades no serviran de res, si no evitem que el RETA es converteixi en la via de fuga perquè les empreses continuïn explotant-nos.

Segurament, Salvador Seguí avui estaria lluitant en primera fila contra aquesta explotació.

Nosaltres continuem el seu llegat. ■

Ràtio afiliació/delegats dels 4 principals sindicats en el període 2009-2021

Breus sindicals

Cicle d'eleccions sindicals a l'administració pública

Enguany coincideix un cicle d'eleccions sindicals en diverses administracions públiques. Algunes ja han tingut lloc i altres seran en els propers mesos.

A l'administració local hem viscut ja eleccions sindicals en ciutats importants com Lleida —la CGT va arrassar a la Paeria, amb 10 delegades a la Junta de Personal i 9 al Comitè d'Empresa, lluny de la resta de sindicats i amb majoria absoluta al Comitè d'Empresa—; Reus, la segona ciutat de la demarcació de Tarragona —on la CGT es consolida com a alternativa, sent la segona força—; o a Barcelona —on la CGT segueix sent molt rellevant, manté el mateix nombre de delegats i és el sindicat més votat a Serveis Socials i a l'educació—.

Més enllà dels ens locals, la CGT ha aconseguit uns bons resultats a la Diputació de Barcelona, la tercera administració més gran del país: sent l'únic sindicat que creixia en nombre de vots, ha passat a ser el segon sindicat a la Diputació i de 4 a 7 delegades en la Junta de Personal. A més, en algunes meses de votació la CGT va ser l'opció més votada, un fet sense precedents.

Finalment, a l'Administració General de l'Estat és on la CGT té una força més rotunda: hi és el sindicat majoritari, tant a Barcelona com a Catalunya, i té la presidència de la Junta de personal de l'AGE de la província de Barcelona des de fa un parell de dècades. Ara, les eleccions sindicals hi tindran lloc el mes de juny.

CGT Ensenyament: a la mesa, als centres i als carrers

El món de l'ensenyament està revoltat ja des del curs passat davant els atacs del conseller Cambrey contra l'educació pública del nostre país. Des de CGT Ensenyament s'ha anat sortint als carrers (i es continuarà fent) i, cada cop més organitzada, la Federació d'Ensenyament de CGT Catalunya ha fet uns molt bons resultats a les eleccions sindicals del passat 14 de març.

Quasi s'han doblat els resultats de les eleccions del 2019, passant de 24 a 43 delegats, i s'ha aconseguit entrar a la mesa sectorial al superar la barrera del 10% de representativitat.

Ara toca seguir empoderant els docents des de les assemblees dels centres docents, impulsar l'organització i la mobilització, seguir empenyent als carrers la lluita per aturar la desfeta de l'educació pública que es promou des del govern.

Avanza: persistir és vèncer

El novembre de 2022, els treballadors i treballadores d'Avanza, l'empresa que gestiona el servei públic d'algunes línies d'autobús del Baix Llobregat, van convocar aturades parcials contra les condicions laborals precàries i el mal estat de la flota de vehicles, una situació que s'arrossega des de fa anys. Avanza, que va obtenir l'adjudicació el 2019, forma part d'una multinacional que presta un pèssim servei: vehicles que circulen tot i no complir normatives ni tenir la ITV, amb rampes per persones amb mobilitat reduïda que no funcionen en la gran majoria dels casos, una neteja quasi inexistent i un llarg etcètera de despropòsits que recauen en usuàries i en la plantilla.

PERSISTIR ÉS VÈNCER!

Aquesta situació, a més d'altres males condicions laborals (salarials, torns, hores de treball...), van portar els treballadors a rebutjar amb un 86% dels vots l'últim preacord que havien presentat l'empresa i UGT i CCOO. La vaga va anar prenent força, amb un suport de la plantilla que rondava el 90%, i es va anar allargant durant mesos. La llarga vaga d'Avanza és un exemple de lluita, d'actitud i coratge, de fermesa de la plantilla en la defensa de les seves reivindicacions; perseverant, dia rere dia, setmana a setmana, mes a mes; sense dubtar, aguantant davant les pressions de l'empresa.

Finalment, el 18 d'abril, després de mig any de vaga, la plantilla va tòrcer el braç a la direcció i va aconseguir la totalitat de les seves demandes. Persistir és vèncer!

Morts a la mina

Malauradament, els últims anys diversos companys han mort a les mines de la conca de Sallent i Súria. Un nou episodi va tenir lloc el passat mes de març: tres joves van morir a la mina de Súria arran d'un despeniment. Mentre ICL-Iberpotash extreu grans beneficis, la classe treballadora hi perd la vida. Des d'aquí volem recordar els companys morts i donar tot el suport a familiars, amics i companys.

Riders organitzats, riders empoderats

En un món laboral canviant, els riders són exemple de treball precaritzat on la patronal —sovint, grans holdings internacionals— construeix el seu projecte empresarial sobre l'explotació de falsos autònoms. Stuart Delivery en podria ser un exemple: holding francoespanyol fundat el 2015 i que tenia per repartidors falsos autònoms. Van ser els propis riders qui van lluitar per fer-se respectar, van fer front a una aturada patronal, van plantejar una macrocausa judicial i van aconseguir que la companyia decidís laboralitzar quasi tota la plantilla.

Organitzada CGT Riders des de 2021, el passat 30 de març es va presentar per primer cop al sector dels riders en les eleccions sindicals a Stuart Delivery aconseguint una victòria rotunda amb 11 dels 13 delegats i amb uns resultats excel·lents tant entre els riders com entre el personal d'oficines.

VAN SER ELS PROPIS RIDERS QUI VAN LLUITAR PER FER-SE RESPECTAR

Acord entre CGT, CNT i Solidaritat Obrera: l'anarcosindicalisme uneix forces

El passat 10 d'abril a Madrid les tres forces anarcosindicalistes del nostre país —CGT, CNT i Solidaritat Obrera— van presentar una crida compartida a la confluència i la unitat d'acció del sindicalisme combatiu. Dècades després de l'escissió de l'anarcosindicalisme històric i de llargues tensions —mentre el neoliberalisme, a fora, avançava desbocat—, les tres organitzacions han restablert ponts, com no podria ser d'altra manera. Maribel Ramírez, Secretària d'Acció Sindical de CGT; Antonio Díaz, Secretari general de CNT; i José Luis Carretero, Secretari general de Solidaritat Obrera, van presentar aquest document titulat «A la clase trabajadora. Por la movilización y la confluencia». Un bri d'esperança molt necessària.

DEBILITAT, ESTRATÈGIA, PRESSIÓ I READMISSIÓ

Secció Sindical de CGT a Autobusos TMB

El passat 27 de febrer era acomiadat el company Ramiro de l'empresa d'autobusos pública TMB a Barcelona, dirigida a nivell polític per la socialista Laia Bonet en un acord de repartiment de poder entre socialistes i Comuns, que és la marca de Podem a l'Ajuntament de la ciutat. En considerar la direcció una falta molt greu el fet de presumptament pintar amb aerosol dues carcasses de plàstic de les 5000 càmeres de videovigilància instal·lades als autobusos amb fons europeus New Generation i fons aportats per TMB, més de 13 milions d'euros de diners públics gastats per vigilar, controlar i gravar mitjançant imatges el que passa a l'interior, amb l'argument de garantir la seguretat de persones usuàries i treballadores, una forma més de control social i assolir el somni humit de pensaments totalitaris; a la pràctica utilitzades per a la repressió sindical i per acomiadar.

La denúncia policial pel penal ho qualificava com a delictes de faltes lleus, per ser inferior el cost a 217 euros; la direcció, per la jurisdicció laboral, ho qualificava una falta molt greu, resolta amb la sanció més gran: l'acomiadament.

La desproporció era evident per la majoria de la plantilla d'autobusos, però no per la direcció i possiblement per la justícia burgesa. Així, el camí

ROSER GAMONAL | LA DIRECTA

més segur no era esperar un veredictes d'una tercera part, sinó el natural que és el de l'acció sindical i plantar cara a la injustícia.

La prepotència, les presses, infravalorar la nostra resposta i el context mal escollit per l'assessoria laboral —a dos mesos de les eleccions municipals, essent aquesta una empresa pública dirigida per la casta política—, hem aconseguit que se'ls torni en contra. I també la resposta de la secció sindical de CGT a autobusos de TMB al no acceptar el xantatge de canviar acomiadaments per denúncies presents i futures. El missatge és clar: la CGT no es ven, Ramiro no es ven. L'escenari no era el

que havien calculat, la resposta no era habitual.

A partir d'aquí apareixen autobusos amb vidres trencats i rodes punxades, es difon l'acomiadament i comença la lluita per la readmissió informant la plantilla amb un missatge clar de desproporció del càstig i rebent el suport de CGT, sindicats afins, i mitjans de comunicació afins com Directa, Esquerra Diari, moviments socials, ateneus, fundacions com Salvador Seguí, ràdios lliures com Contrabanda, Klara i mitjans de comunicació generalistes. Amb un objectiu clar: donar una resposta col·lectiva i utilitzar la seva por més gran, que és la de la publicitat d'un conflicte

que en període electoral els pot fer perdre vots.

En aquell moment la por de perdre la carrera electoral és el taló d'Aquil·les de l'aspirant socialista a l'alcaldia de Barcelona i cap de la presidenta de TMB.

Comencem a anar als seus actes polítics com una altra forma de pressió donant molt bons resultats, aconseguint entrevistar-nos dues vegades amb el candidat i la presidenta. El missatge és clar: sense pressió no hi ha negociació.

L'efecte va ser immediat. Sense convocar una sola jornada d'aturades parcials, es va aconseguir per primera vegada a TMB revertir dos acomiadaments per sancions temporals, desistint la direcció del judici penal contra el company.

Dos acomiadaments, sí!! Ja que per a la secció sindical de CGT va ser imprescindible que un altre company acomiadat entrés també a l'equació i així aconseguir la readmissió sense esperar el judici laboral, que fos per la pressió i aprofitar el moment per unir tots dos acomiadaments en una causa comuna i indivisible.

És evident que les claus de la readmissió són diverses, com ho són les diferents formes de pressió, i tot això unit a l'estratègia de trobar el punt feble de la patronal va donar en aquesta ocasió els seus fruits.

La por en la lluita de classes és com un parell de vasos comunicants: com menys en tenim la classe treballadora més en té l'altra part.

EL NOSTRE SINDICAT

El butlletí, serveix com una eina per a la difusió interna i que totes les persones afiliades al sindicat estiguen al dia de les diferents lluites i activitats

Recordem encara com les vagues del tèxtil a la comarca, amb la complicitat dels miners, desembarcarien en la revolució de l'Alt Llobregat (1932) i a la proclamació del comunisme llibertari en diversos municipis.

El Berguedà, a l'Alt Llobregat (Barcelona), ha estat una comarca amb un marcat caràcter industrial en el passat. Al llarg del riu es trobaven nombroses colònies tèxtils; al nord de la comarca hi havia mines, una cimentera, Carbuross Metàlics... Hi havia un proletariat important des del segle XIX i les idees llibertàries arrelarien en totes aquestes colònies on els extrems eren tan marcats, de les fàbriques i les mines i els pisos dels obrers a les *torres de l'amo*.

En aquesta comarca, doncs, es van viure vagues, locauts, atemptats, i es van organitzar sindicats i grups d'afinitat anarquista, es van editar publicacions, es van promoure ateneus, cooperatives... Una cultura plena que donaria una gran força a la CNT comarcal en les primeres dècades del segle XX. L'anarcosindicalisme de l'Alt Llobregat seria un dels puntals de la CNT i va deixar alguns noms i moments històrics rellevants.

Aquells anys sabem, per exemple, que alguns berguedans van participar en les primeres converses que conduirien a la formació de la FAI; tenim ben present que un anarquista berguedà —que fugint de la dictadura de Primo de Rivera s'havia establert a Rosario (Argentina)—, Joaquim Penina, va ser el primer *desaparegut* de les dictadures argentines; i recordem encara com les vagues del tèxtil a la comarca, amb la complicitat dels miners, desembarcarien en la revolució de l'Alt Llobregat (1932) i a la proclamació del comunisme llibertari en diversos municipis. Aquesta revolució va ser aturada per l'exèrcit, però el 1936 la revolució s'imposaria per mesos i es plasmaria a la comarca amb les col·lectivitzacions i la participació de voluntaris en les milícies, la majoria en la Columna Terra i Llibertat.

Finalment, després de la guerra, la lluita dels anarquistes berguedans seguiria present a l'exili amb la participació a la resistència francesa —amb la família de Josep Ester Borràs—, i a l'interior, amb la lluita del maquis local, amb noms propis com els de Marcel·lí Massana *Panxo* o Ramon Vila Capdevila *Caracremada* i tota la seva xarxa de suport.

Aquella generació s'aniria apagant, però en la transició va renèixer la CNT berguedana amb una certa força, però de seguida es va anar apaivagant els anys següents, just quan més falta feia: quan la comarca s'anava desindustrialitzant i el tèxtil i les mines tancaven. La història de la CNT berguedana d'aquells anys va ser similar a la de la resta del país: un ressorgiment breu i una gran deserció. En aquells anys d'enfrontaments i escissions a la CNT els berguedans van apostar pel que acabaria sent la CGT, però el sindicat berguedà acabaria desapareixent. En canvi, Convergència era hegemònica a la comarca.

No ha sigut fins recentment que ha tornat a prendre cos l'anarcosindicalisme a la nostra comarca, de la mà d'una nova generació d'activistes anarquistes que des de 1998 estaven fent tasca pròpia del món dels ateneus, la cultura i la propaganda des del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i l'Ateneu Columna Terra i Llibertat. L'empremta d'aquestes associacions es pot resseguir ben bé en la publicació *El Pèsol Negre*, un periòdic llibertari que es trobava cada dos mesos gratuïtament en comerços i biblioteques de la comarca i que s'estendria anys més tard a tot l'Alt Llobregat amb tirades de fins 8.000 exemplars.

L'any 2010 la CGT del Berguedà va ser reconstituïda amb un petit sindicat d'Activitats Diverses que aplegaria una dotzena de persones durant anys. L'origen es troba, com dèiem, en aquests activistes de les citades entitats, que en un primer moment van

CGT Berguedà

voler constituir un sindicat autònom, el Sindicat de l'Alt Llobregat (SAL). Amb els estatuts ja fets, en un darrer moment es va decidir sumar en una confederació anarcosindicalista i es va optar per l'adhesió a la CGT. Fins aquell moment, totes les qüestions laborals que havíem tractat els impulsors del sindicat, des de l'any 2003, s'havien abordat amb l'ajuda de la CGT de Sallent i la CNT del carrer Joaquim Costa de Barcelona (avui CNT-AIT).

Els primers anys l'afiliació no va créixer i l'activitat principal va ser la que ja s'estava fent abans de crear-se el sindicat: acomiadaments impagats resolts amb acció directa i poc més.

És a partir de l'any 2017 que hi ha un canvi clar de tendència. Alguns dels impulsors del sindicat decideixen canviar les prioritats militants: sense deixar de participar al Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i a l'Ateneu Columna Terra i Llibertat, passen a prioritzar la tasca sindical. Aquell any el sindicat comença a funcionar com a tal. Es comencen a crear seccions sindicals, a fer formacions, i a finals d'any comença a créixer el nombre d'afiliats. Seria l'inici d'una tendència creixent imparable fins avui.

El 2018 començava amb una vintena d'afiliats i a finals d'any en serien ja el doble. Els anys següents seguiria la tendència de creixement constant, progressiu, superant de llarg el centenar d'afiliats el 2020 i tancant el 2021 amb 163 afiliats. I les xifres d'afiliació no han parat de créixer; avui som més de 250.

Però l'afiliació només és una cara de la tasca sindical desplegada al Berguedà. El creixement ha vingut donat a partir de l'acció sindical, de la creació de seccions sindicals i de la combativitat en els centres de treball on anàvem posant els peus. Així, si el 2017 partíem de no tenir cap secció sindical, s'ha passat a tenir-ne quinze; si tampoc teníem delegats electes, ara en tenim 18. I hem passat, en aquest temps, de ser un petit sindicat d'activitats diverses a constituir ara fa un any la Federació Comarcal de Sindicats de la CGT del Berguedà, on s'apleguen el sindicat (ara ja no tan petit) d'Activitats Diverses i el Sindicat d'Ensenyament. Des de llavors tots dos sindicats han anat creixent, i avui tenen un centenar d'afiliats i uns cent-cinquanta afiliats, respectivament.

La comunicació cara enfora ens toca fer-la a nosaltres: la premsa local i comarcal és reàcia a la CGT per motius evidents. És sobretot el boca-orella, i en un segon lloc la cartelleria, les pancartes i l'acció social i sindical —a més, potser, de les xarxes socials— el que ens va donant a conèixer.

En canvi, cara endins, a més de les vies de comunicació de sempre —el local, el telèfon, el correu electrònic— tenim un butlletí setmanal que ens és molt útil per donar a conèixer què es cou als nostres sindicats i a la CGT setmana a setmana. Així mantenim una relació constant amb els afiliats, fomentant el sentiment de pertinença, esbombant èxits —i també els contratemps—, esperonant les diverses seccions i tota l'afiliació, plantejant jornades de formació, convocant les assemblees, etc. Aquest butlletí s'envia per correu electrònic i per un grup de whatsapp. Al local hi

ha activitat constant la major part dels dies de la setmana; matí i tarda es reuneixen i s'acompanyen seccions, es fa assessorament, formació, etc.

■ CGT Berguedà avui

El sindicat va néixer vinculat i com una part més de les entitats anarquistes esmentades, però avui ja som una Federació Comarcal que suma més de 250 afiliats entre els dos sindicats. En proporció a la població activa —al Berguedà és poc nombrosa— som sens dubte una de les comarques de Catalunya amb més implantació de la CGT.

El Sindicat d'Activitats Diverses té seccions sindicals d'hostaleria i comerç (Forn Cal Moliné, Caprabo), al metall (Taller Ramon Rovira, Remco i Bram), a l'administració pública (ajuntaments de Berga i d'Avià), i altres en fase de construcció. El sindicat d'Ensenyament, a part de la secció d'ensenyament no universitari que comparteix amb els sindicats de la CGT de la Catalunya Central, té una forta implantació al sector social i en especial a residències (Fundació Llar de Berga-Avià-Bagà, Mont-Martí a Puig-reig, Sant Bernabé de Berga, l'Onada de Casserres...) i també a altres serveis del Sector Social com a l'Atenció Domiciliària a Sumar o al centre de refugiats de la Creu Roja. Des de la secció berguedana de la Creu Roja s'ha organitzat els treballadors de la província i la ciutat de Barcelona i s'ha acompanyat el procés electoral del Comitè de la Creu Roja a Barcelona, aconseguint entrar-hi amb 7 delegats i impulsant el creixement de l'afiliació a la ciutat. Per altra banda, hem lluitat amb treballadores migrants precaritzades, que han aconseguit amb l'acció sindical millorar els seus drets laborals i de passada la seva situació legal al país en poder confirmar que feia temps que estaven treballant aquí.

Actualment tenim doncs un sindicat molt actiu. Per fer-ho possible cal molt treball: fer seccions sindicals és bàsic (abans que les eleccions i cal acompanyar-les, formar-les i dinamitzar-les de manera constant, ja que és imprescindible pel tipus de sindicat que volem).

Al Berguedà som el principal sindicat en conflictivitat i aviat també en nombre d'afiliats. En canvi, estem encara lluny dels sindicats grocs en representativitat. Així i tot, la nostra activitat fa que quan provoquem eleccions a les empreses la UGT i CCOO s'hi presentin a donar un cop de mà a les direccions, intentant presentar-se amb la gent que aquestes proposin. Fins i tot quan no tenen ningú venen per intentar que les eleccions no es realitzin. Quan també els hi disputen l'única activitat que tenen —les eleccions— comencen els nervis. Fins i tot CCOO ha decidit tornar a obrir el local de Berga que tenia tancat feia anys. El creixement de CGT els espanta. Com ha de ser!

La CGT al Berguedà ha crescut molt en afiliació, seccions, lluita i representació i som conscients que estem lluny de tocar sotre malgrat les característiques de la comarca. Això ens fa animar les companyes a organitzar-se als territoris on encara no hi som i a activar-nos on estem poc actius.

Aquests dies, per cert, estem fent el trasllat al nostre nou local: deixem el carrer del Balç i ens instal·lem a la Plaça Europa. ■

Al Berguedà som el principal sindicat en conflictivitat i aviat també en nombre d'afiliats.

La renovació del conveni economicista ICAM-INSS continua afavorint més altes i menys invalideses

Per resolució del passat 30 de desembre de 2022 es va aprovar la «prórroga y modificación al Convenio entre el Instituto Nacional de la Seguridad Social y la Generalitat de Catalunya, para el control de la incapacidad temporal», on es determinen les condicions a través de les quals l'INSS (administració estatal) transmet fons econòmics per a l'ICS (administració autonòmica) per fer el control de les baixes i avaluar les possibles invalideses. Un cop més es reiteren, com en els anteriors convenis, els criteris «economicistes» que regulen unes quanties econòmiques més altes si les Incapacitats Temporals són més curtes i els dictàmens d'invalidesa més restrictius.

PAICAM - PLATAFORMA D'AFECTADES PER L'ICAM I L'INSS

Text

Alex Tisminetzky

■ Què és l'ICAM-SGAM?

Aquest Institut, depenent del Departament de Salut de la Generalitat, és el competent per emetre dictàmens mèdics on es determina fets tan rellevants pels treballadors com si continuen de baixa mèdica, han de retornar immediatament al lloc de treball, o si tenen dret a una pensió per invalidesa.

En els casos de baixa mèdica, "l'alta per recuperació" emesa pels facultatius de l'ICAM té l'efecte immediat de retorn al lloc de treball. En cas de no reincorporar-se l'endemà mateix a la feina el treballador patiria el que s'anomena una "baixa voluntària" de l'empresa, essent acomiadat sense dret a cap indemnització (a pesar de tenir dècades d'antiguitat) i ni tan sols a prestació d'atur. I durant els sis mesos posteriors a l'alta de l'ICAM els metges de capçalera tenen molts problemes per donar noves baixes a aquests treballadors, ja que aquestes han de ser "validades" i controlades pel Tribunal Mèdic.

Per tant, en els casos en que es donen altes mèdiques a persones encara malaltes, segurament és una de les situacions més traumàtiques de la vida laboral, ja que la realitat "legal" és que el treballador

pot treballar (fins que un jutge no digui el contrari, i pot trigar molts mesos a fer-ho) mentre que la realitat real és que no pot dur a terme la seva feina (i una possible demanda judicial triga molts mesos en veure's als tribunals).

En els casos d'expedients d'invalidesa el dictamen mèdic emès per l'ICAM és traslladat a l'INSS, organisme de l'administració estatal que gestiona les pensions.

Catalunya és de les poques Comunitats Autònomes que tenen transferida la competència del Tribunal Mèdic, ja que la Seguretat Social i les pensions contributives són competència exclusiva de l'Estat espanyol, a través de l'INSS.

Per tant, a Catalunya es dona el curiós context en que l'administració que realitza l'avaluació mèdica (l'autonòmica catalana, a través de l'ICAM-SGAM) no és la que finalment pagarà la prestació de baixa o invalidesa (l'estatal, a través de l'INSS). Aquesta situació ha estat resolta a través d'un mecanisme pel qual les partides econòmiques que rep l'Administració catalana des de l'Estat en aquest àmbit venen relacionades a certs "controls de racionalització" tant de la durada de les baixes mèdiques com de les propostes d'invali-

desa. És a dir, i parlant clarament: en cas d'allargar "massa" les baixes mèdiques o proposar "massa" invalideses, les transferències econòmiques de l'administració estatal a l'autonòmica baixarien considerablement.

■ Una realitat amagada

Els criteris «economicistes» del tribunal mèdic català han estat denunciats per CGT i moviments socials en els darrers anys, però reiteradament quasi tots els representants de l'administració catalana ho han negat rotundament en rodes de premsa i altres fòrums públics.

En diverses reunions oficials dels caps de l'ICAM la resposta sempre ha estat la mateixa: s'afirmava que és fals que l'ICAM tingués cap criteri economicista derivat del seu Conveni amb l'INSS.

Només va sortir del guió l'anterior Conseller de Salut de la Generalitat, Antoni Comín, que en declaracions del 15 de desembre de 2016 va reconèixer que el Conveni entre l'ICAM i l'INSS compta amb una part dels ingressos que, en paraules del propi Comín, «contravenen les funcions assistencials amb criteris economicistes», declarant el propi Conseller al Parlament que volia deixar enrere les pràctiques an-

teriors on «als metges se'ls exigeixi per conveni que intentin fer més baixes o més curtes», sense tenir en compte «només criteris mèdics, clínics i assistencials», donant per fet, sense cap rubor, una pràctica que era negada per l'administració i denunciada reiteradament. Parlant clar: el propi Conseller va reconèixer que l'administració autonòmica catalana ha percebut els darrers anys més diners de l'Estat quantes més altes ha donat, i quantes menys invalideses ha reconegut. Una veritable vergonya, ja que no ha prevalgut únicament el criteri mèdic.

El Conseller Comín va ser revocat per l'article 155 i el Conveni economicista va continuar vigent i va ser renovat pels posteriors Consellers; el darrer cop el desembre passat.

Malgrat la polèmica, el Conveni continua dient el que deia abans, a pesar de fer-ho d'amagat en ordres i escrits de difícil lectura, i la conseqüència han estat moltes altes mèdiques injustificables, donant lloc a que les baixes mitjanes a Catalunya hagin estat de les més curtes amb diferència de tot l'Estat. Per tant, la pròpia existència durant anys d'aquestes clàusules ha portat a unes altes ultraràpides des de l'ICAM, on es donen les «miraculoses» recuperacions mèdiques.

■ Sensibilització i mobilització dels afectats

Les conseqüències de les altes injustificades també s'han viscut en l'àmbit sindical. La CGT ha convocat en els darrers

anys múltiples concentracions davant la seu del Tribunal Mèdic a Vallcarca (a l'antic Hospital Militar de Barcelona), arribant a ocupar aquest espai el desembre de 2015. Amb aquesta mesura de força es van aconseguir diverses trobades entre el sindicat i el Tribunal Mèdic, on es van analitzar, entre d'altres, les denegacions d'invalideses als conductors d'autobusos de TMB, la manca de reconeixement de les malalties professionals dels informàtics o les reclamacions dels treballadors

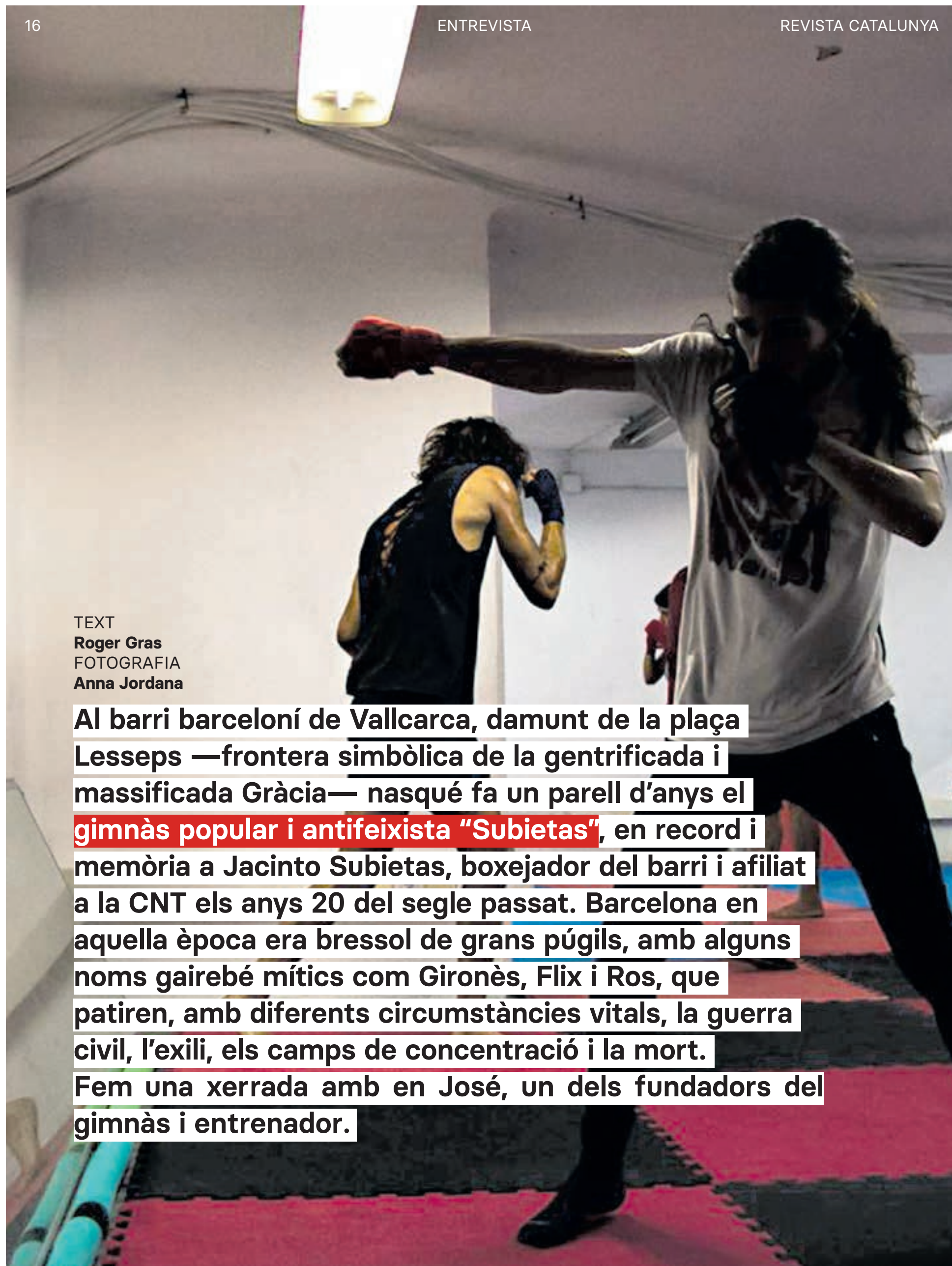
El Conseller va reconèixer que l'administració autonòmica catalana ha percebut els darrers anys més diners de l'Estat quantes més altes ha donat

exposats a l'amiant. Fins i tot col·lectius concrets de treballadors han portat les seves protestes davant l'ICAM, com el dels conductors d'autobusos de TMB, que van estar apunt d'anar a la vaga per les amenaces de la direcció d'acomiadar de l'empresa els treballadors que havien patit altes injustes de l'ICAM.

L'existència d'altres mèdiques injustes ha donat lloc també a la creació d'un moviment social, la Plataforma d'Afectats per l'ICAM —la ja famosa PAICAM—, creada arran de l'acampada de la Natividad López, afectada d'un ictus cerebral, a qui es va deixar sense cap ingrés econòmic amb una alta injusta (i que molts mesos després va ser revocada per un jutge que li va declarar la invalidesa). Aquesta combativa veïna de Bellvitge va acampar a les portes del Tribunal Mèdic durant setmanes el 2015, denunciant les altes injustes i donant lloc a la organització de les persones afectades. Des de llavors la PAICAM ha convocat múltiples cassolades, manifestacions, xerrades i tot tipus d'actes de denúncia.

■ La lluita continua

Des de fa anys des de CGT i la PAICAM denunciem les altes injustes de l'ICAM, i desgraciadament any rere any els diferents governs autonòmics i estatals continuen signant convenis economicistes, en detriment de les condicions laborals i de salut de la classe treballadora. Només la lluita i la mobilització aconseguirà fer-los canviar. ■

TEXT
Roger Gras
FOTOGRAFIA
Anna Jordana

Al barri barceloní de Vallcarca, damunt de la plaça Lesseps —frontera simbòlica de la gentrificada i massificada Gràcia— nasqué fa un parell d'anys el gimnàs popular i antifeixista "Subietas", en record i memòria a Jacinto Subietas, boxejador del barri i afiliat a la CNT els anys 20 del segle passat. Barcelona en aquella època era bressol de grans púgils, amb alguns noms gairebé mítics com Gironès, Flix i Ros, que patiren, amb diferents circumstàncies vitals, la guerra civil, l'exili, els camps de concentració i la mort. Fem una xerrada amb en José, un dels fundadors del gimnàs i entrenador.

“A Vallcarca tenim una comunitat gran de veïnat que a través del gimnàs s'empapen de la solidaritat i el suport mutu”

José, per encetar aquesta breu entrevista ens agradaria que et presentessis, d'on ve la teva afició per la boxa?

A l'època de Tyson m'hi vaig començar a aficionar, recordo que ho donaven per Tele5. Després van passar molts anys sense cap relació amb la boxa fins que el 2014 vaig començar a fer un documental de la sala Baluard. El Pau, amic i educador social va començar una activitat de boxa per a usuaris de la sala, vaig anar a gravar-ho, em vaig posar els guants i des de llavors que no he parat de practicar: sóc un malalt de la boxa, estic totalment enganxat.

Qui fou Jacinto Subietas?

Jacinto Subietas Bové fou un veí de Vallcarca. Vivia a la mateixa casa que visc jo ara i a la cantonada tenia una carnisseria amb la seva dona. Quan vam començar a fer boxa al carrer, durant la pandèmia, un veí de tota la vida em va explicar la seva història. Vaig consultar boxrec, que recull els combats professionals de tots els temps, i allà estava. Va combatre als anys 20 i 30's. No hem trobat cap imatge seva. Però una vella veïna conserva un quadre que va pintar; era una afició que tenia. Hem trobat que va ser afiliat al gremi de carnisseres de la CNT i a una pàgina de facebook del Grup de Treball de la recuperació de la Memòria Social de CGT Catalunya, memòria de l'obrerisme català, apareix en una llista com a pres polític al camp de concentració o presó habilitada d'Heliopolis (Sevilla).

Coneixent aquesta història vàrem posar-li el seu nom al club de boxa per recordar-lo i honorar-lo.

Quins valors creus que aporta la pràctica de la boxa?

Un esport amb tants estigmes de violent i marginal.

La boxa és un esport on es treballa amb la violència, a la boxa no es juga. Hi ha un cartell dels anys 20 de les joventuts llibertàries de Llevant que diuen "El boxeo y los toros son unos deportes que avergüenzan a toda persona culta y honrada" però per altra banda la CNT tenia un gremi de boxejadors i professionals de la boxa.

Jo crec que és un esport que si es practica amb unes regles estrictes, sota la supervisió adequada i les mesures necessàries de seguretat no ha de ser més perillós que qualsevol altre esport de risc. És evident que la gent que practiquem boxa de manera regular estem físicament sans: si no portes una vida sana no aguantem ni un assalt.

Com gestionem la nostra pròpia violència en un sistema que està ple de violència és tot un tema. Potser saber donar, rebre i esquivar cops pot ser útil per a subsistir, però en cap cas un combat a sobre d'un ring o en un gimnàs és comparable a una baralla al carrer. Tampoc crec (em sembla més un mantra neoliberal d'autosuperació) que si saps lluitar en un gimnàs saps lluitar a la vida. L'esport ajuda, però la lluita passa per moltes altres coses. En qualsevol cas, que dues persones d'un mateix pes i nivell boxístic intercanvin cops amb respecte, sota supervisió i sense abús és un esport. És com fer esgrima sense clavar-se l'espasa.

Respecte la corrupció i la marginalitat que tradicionalment han envoltat la boxa: això forma part de la violència del sistema. La primera es dona en tots els esports professionals que mouen diners i la segona per la manca d'oportunitats. La boxa no en té la culpa; en pateix les conseqüències.

Sents que un gimnàs popular pot estendre els valors de solidaritat i suport mutu entre les classes més perjudicades?

Penso que sí, Subietas n'és un exemple. A Vallcarca tenim una comunitat gran de veïnat que viu en condicions greus de pobresa i que a través del gimnàs s'empapen de la solidaritat i el suport mutu de part del veïnat activista del barri.

Creus que poden ser un germen i punt de trobada per a combatre col·lectivament l'aïllament i duresa de la vida a les grans ciutats?

Absolutament. El fet de que durant l'estació estival fem l'activitat en un solar del barri fa que molt veïnat s'apropi i acabi participant de la vida comunitària.

Com procedeix l'administració amb els gimnasos populars, sovint habilitats en espais okupats per les joves dels barris? Creus que els poden sentir com una amenaça o perill al seu model d'oci excloent, privatitzat i mercantil?

Cada gimnàs popular és un món. En el nostre cas l'administració ens fa arribar des de serveis socials nanos de centres propers de joves migrants, menors tutelats, etc, etc.

Som més una amenaça per als propietaris dels espais okupats, perquè no poden especular amb l'habitatge amb nosaltres a dins. Molts de nosaltres entrenem també a gyms de boxa privats. Inclús tenim tres nanos del Subietas que participen de manera amateur als circuits de boxa competitiva de Barcelona. Però sabem d'on venim i que la nostra força i orgull és l'autogestió, la solidaritat i el suport mutu.

Moltes gràcies per la teva atenció i respostes.

Reproducció social Explotació social

Agustín Yañez Luco
Secció Sindical Joan XXIII

Podríem parlar del sector social a Catalunya des d'un anàlisi típicament sindical: una realitat laboral molt dura; unes condicions particulars d'explotació; el desenvolupament d'una petita oligarquia empresarial hormonada a base de subvencions públiques; la típica màfia sindical de CCOO i UGT falsejant negociacions en foscos despatxos per perpetuar la precarietat de les treballadores allunyant-nos d'experiències sindicals combatives i d'autoorganització. Però, ¿quantes de les persones que llegim aquesta publicació no podríem dir el mateix de qualsevol dels nostres sectors?: patronal guanyant convenis, els sindicats de les gables en cerca i captura, les treballadores segregades i explotades somiant en clau de consum i així, l'espiral de la derrota, mirant-se en un mirall infinit.

Els últims anys, però, ha començat a posar-se sota la lupa el sector de les cures. Gràcies al feminisme combatiu —que posa en el centre la nostra vida com a eix intrínsec, com a condició de possibilitat per tota la resta d'esdeveniments de qualsevol ordre— comença un profund replantejament al sindicalisme social, que aprofita per assenyalar com el capitalisme ha sabut treure profit també de les nostres cures. Si la reproducció de la vida s'ha tornat un negoci que fa girar l'economia i permet la continuïtat del model d'acumulació de beneficis de les classes dominants, hem d'entendre fins a quin punt és estratègica la nostra inserció al mercat de treball o, dit d'una altra manera, si no fos per l'esforç submergit de milers de treballadores tant en l'esfera domèstica com ara en la laboral, no podria sostenir-se el món capitalista. Aquesta idea és encara llunyana en la majoria dels espais laborals del sector social. Però, ¿per què és així? ¿Per què les residències, llars, centres de dia i ocupacionals, acusen un nivell tan baix d'organització sindical i combativitat arribant a l'extrem que mai hi ha hagut vagues ofensives al sector?

El primer enemic és la paorosa manca d'agència en l'organització que oposem al model empresarial/estatal al qual ens enfrontem. El nostre mercat de treball és altament feminitzat, de baixa remuneració, amb escassa o nul·la conciliació i amb preca-

rització absoluta de drets, arribant a l'extrem de ser l'únic servei essencial amb serveis mínims del cent per cent, prohibint a la pràctica el dret de vaga.

La idea que 'ajudar' ja és una remuneració en si mateixa blanqueja la idea que el salari és el complement d'una 'sensació'.

Aquest model, de profundes arrels cristianes, es barreja amb la formidable entrada de discursos empresarials basats en la *psicologia positiva* dins d'un marc de *capitalisme cognitiu*: *assertivitat, resiliència, empatia, positivitat o mindfulness* són el camp semàntic dels quadres tècnics que ens transforma en agents de la nostra pròpia explotació i patiment: com és que exigiré els meus drets si això impedeix reproduir la vida d'una persona dependent? ¿Si faig vaga qui cuidarà de les residents? I així fins l'infinit. Les empreses han entès molt i molt bé l'efectivitat aclaparadorament operativa d'aquesta idea i constitueix l'abc de la seva capacitat d'acumulació, de la seva hegemonia silenciosa, gairebé imperceptible, i que ens manté captives del seu relat: si qui domina suprimeix la possibilitat de reconèixer-me, no hi ha rebel·lió possible.

La pandèmia va aguditzar encara més l'explotació al sector: declarades les residències com a servei essencial: se'ns va començar a realitzar jornades extenuants davant l'increment sense fre de les baixes laborals. La manca de personal, d'inversió, l'antiguitat de les infraestructures, el *burnout* massiu, els centres tancats i barrats i, sobretot, l'aparició d'un discurs empresarial triomfalista i gairebé militaritzat d'unió de les plantilles contra 'l'enemic invisible', ens va fer adonar a moltes treballadores que s'estava arribant al límit suportable d'aquest model de gestió basat en subvenció-explotació-apropiació a costa del nostre cos i de la nostra salut.

La nostra secció sindical fa sis anys que lluita contra aquest model a L'Onada Serveis i tenim clar que si volem girar la truita hem de ser capaces de mirar el nostre treball des d'un altre lloc, assumint les idees de l'anarcofeminisme sobre la importància de les cures no sols des d'un punt de vista polític sinó també com a palanca de l'economia de la (re)producció. Si entenem el nostre rol central en l'economia del futur, podrem guanyar la batalla.

Si no fos per l'esforç submergit de milers de treballadores tant en l'esfera domèstica com ara en la laboral, no podria sostenir-se el món capitalista

Austericidi social a partir del 2024: La tempesta perfecta per a una revolta

Moisès Rial
Sindicat d'Activitats diverses CGT Sallent

El mes d'abril la troika europea de Brussel·les va fer públic un pla dit «d'ajust fiscal» del 0,5% del PIB de cada Estat de la Unió Europea, quan aquests superin el 3% de dèficit públic.

Si amb xifres fredes no som concients de què implicarà en el dia a dia, cal posar en context l'austericidi social que suposarà per les classes populars que treballen per compte d'altri o són autoexplotats en règim d'autònoms en quant a retallades en el sector públic.

Cal tenir en compte que l'Estat espanyol ha prorrogat les circumstàncies extraordinàries previstes en l'article 135.4 de la Constitució Espanyola i 11.3 de la Llei Orgànica d'Estabilitat Presupostària i Sostenibilitat Financera, acollint-se a «que, en cas de catàstrofes naturals, recessió econòmica o situacions d'emergència extraordinària, els límits de dèficit estructural i de volum de deute públic podrien superar-se si fos necessari». Per tant, el període de pandèmia entrava en aquests paràmetres de suspensió de l'austericidi socioeconòmic, com a excepció.

Però Brussel·les recorda que, controlada la pandèmia i els seus efectes socio-sanitaris, torna per la porta gran l'imperatiu del pagament prioritari del deute abans de la inversió pública —aprovat amb caràcter d'urgència pel govern Zapatero (PSOE) i validat amb la modificació de la sacrosanta Constitució Espanyola del règim del 1978, en temps record i amb traïdoria als interessos de la classe treballadora—.

Els homes de negre que fan visites privades per dirigir les finances públiques dels Estats aplicaran retallades socials d'un ajust fiscal del 0,5% del PIB quan es superi el 3% de dèficit públic, i els Estats que superin el límit de deute del 60% hauran de presentar plans de consolidació fiscal cada 4 anys, ampliables a 7 anys. **Espanya deu 1.489.787 milions d'euros** a gener de 2023; 31.416 euros per persona.

Tot plegat, a l'estat espanyol suposarà la tempesta perfecta per entrar en pocs anys als nivells d'austericidi i guerra social com els de Grècia o com es produeix ja en ciutats marroquines.

L'Estat espanyol va tancar 2022 amb un dèficit públic del 4,81% del PIB i les previsions pel 2023 són del 3,9%. El 2024, doncs, els homes de negre de la UE obligaran a reduir en un 0,5% la despesa en els pressupostos generals de l'Estat; 991,1 milions d'euros menys per inversió social el 2024, i així amb topall al 3% del

PIB cada any durant 4 anys: -3964,6 M€ en sanitat, pensions i serveis socials, encara que no es digui públicament. Per apuntalar la deriva austericida l'AIREF ja anuncia reducció dels llocs de treball en paral·lel al descens del pes del PIB públic de l'economia del 50,4% al 2021 al 45,8% pel 2026: en 5 anys es preveu reduir el pes del sector públic en un 4,6% del PIB!

Les obligacions austericides de Brussel·les expliquen en part l'augment desmesurat de preus: els Estats estan aplicant un impost directe a les classes populars amb la recaptació d'impostos com l'IVA a productes de primera necessitat a base d'empobrir la població (benzina, llum, gas...). El govern "progressista" de PSOE-PODEMOS no ha volgut regular preus de productes a multinacionals amb beneficis, tot i que amb pocs mesos productes i serveis han doblat el preu i les cues de la gana de la beneficiència arriba ja a més sectors que mai de la societat (i arran de la pandèmia 2018-2021 ja es va passar del 13,2% al 24% el risc de pobresa a Catalunya).

Qui hi guanya són les energètiques, la banca —perquè la gent necessita recórrer als crèdits— i els hipermercats de gran poder de compra, que amplien beneficis. I l'Estat, que va tancar amb uns ingressos rècord via impostos directes al consum: 254.000 M€ (+13,9% el 2022) i que no serviran per dotar de millor educació i rescatar famílies de la pobresa estructural, sinó pel pagament d'interessos del deute —un 2,2% del PIB que amb la pujada de tipus d'interès serà el 2,7% el 2024 (33.600 MEUROS)—, els compromisos amb l'OTAN (2% PIB) i per dissimular les retallades que volen aplicar a partir del 2024, aïllats, després de les eleccions espanyoles.

Per tot plegat, campanyes com de la FETAP de CGT en defensa del sector públic, d'estabilització de personal, revaloritzar de pensions i garantir

l'augment de l'IPC a convenis i que reflecteixi el cost de vida a Catalunya, són més necessàries que mai. Perquè cal conscienciar de l'austericidi programat que portarà a l'intent d'externalitzar serveis públics, a les privatitzacions, al deteriorament de serveis bàsics per usuaris —pitjor atenció— i funcionariat titular o interí —deteriorament de les condicions de treball, sobrecàrrega de tasques...—; drets bàsics guanyats amb molts anys de lluites socials i sindicals de la classe treballadora.

La resposta: el sindicat, empoderar-nos i donar-li la volta. I en això els francesos i nord-catalans ens donen exemples enriquidors.

Brussel·les recorda que, controlada la pandèmia, torna per la porta gran l'imperatiu del pagament prioritari del deute

EL FUTUR QUE NO HA D'ARRIBAR

Eurovegas, BCN World i, ara, Hard Rock. Han passat deu anys des de l'anunci del megaprojecte que s'hauria d'ubicar entre Vila-seca i Salou i que havia de salvar el Camp de Tarragona assegurant un futur, segons deien, pròsper i enriquidor. Pluja de milions, milers de llocs de feina, estabilitat laboral i mil promeses més que intenten emmascarar un model econòmic depredador dels dos principals recursos que l'alimenten: la natura i les treballadores. Enmig d'aquest rebombori, tenim l'oportunitat i la necessitat de plantejar el debat sobre quin país i quin territori volem.

TEXT

Eloi Redón

Portaveu de la Plataforma

Aturem Hard Rock

IL·LUSTRACIÓ

Sergi San Julián

Era l'any 2012 quan, en plena crisi econòmica, el gran magnat i propietari de desenes d'hoteles i casinos arreu del món, Sheldon Adelson, arriba a l'Estat Espanyol al pur estil "Bienvenido Mister Marshall" amb la gran idea de construir un complex gegantí destinat a l'oci, el turisme i, sobretot, el joc. Després que el famós Eurovegas decidís que Madrid seria la seva seu, el govern d'Artur Mas es va disposar a recórrer el món per trobar inversors que volguessin imitar un projecte semblant. Així va sorgir BCN World, amb uns inversors al darrere que es van limitar a impulsar els canvis legislatius per afavorir la seva operació: la reducció dels impostos als casinos, que veuran reduïda la seva tributació d'un 55 a un 10% en el moment que el casino de Vila-seca i Salou entri en funcionament; la modificació de la Llei del Joc per tal d'ampliar les llicències de casino que es poden atorgar a Catalunya; i un Pla Urbanístic a mida que compleixi totes les exigències del promotor privat.

Finalment, el 2017 i després de diversos canvis d'inversors arriba Hard Rock amb, casualment, un projecte idèntic al proposat anys enrere: hotels de 90 metres d'alçada —ara, però, en forma de guitarra elèctrica— amb més de 600 habitacions; 75 botigues de luxe; una piscina de 6.000m²; un espai per concerts per 15.000 persones; i el casino més gran d'Europa, amb 1.200 màquines i 100 taules de joc. I en tot aquest entramat, ens trobem com James F. Allen, el president de Hard Rock BCN IR (la promotora), figura en un escàndol de frau fiscal internacional anomenat "Paradise Papers" on s'utilitzaven paradisos fiscals per eludir impostos.

L'escull més important en aquesta operació d'anades i vingudes ha estat el Pla Director Urbanístic (PDU), la norma bàsica que determina els usos dels terrenys i les característiques principals del projecte, anul·lat el 2020 per sentència del TSJC arran d'un recurs presentat des de la Plataforma Aturem BCN World.

En la negociació dels pressupostos de la Generalitat de 2023 el PSC i ERC han acordat aprovar aquest Pla Urbanístic durant el primer semestre de l'any. Els nostres motius d'oposició són ben diversos: evitar la destrucció dels últims espais

naturals protegits de la zona, la Sèquia Major i Els Prats d'Albinyana, que estan integrats a la Xarxa Natura 2000 i són Espais d'Interès Natural; evitar la construcció del setè casino més gran del món i el més gran d'Europa per impedir que la xacra de la ludopatia s'escampi per la classe treballadora del Camp; lluitar contra el pilotasso urbanístic de La Caixa que va comprar els terrenys per 3€ el metre quadrat i ara, després de pressionar per requalificar els terrenys, pretén vendre'ls a 161€/m² mentre la Generalitat fa de creditora de Hard Rock avançant els diners. Però, el principal problema de tot plegat no és que es construeixi una guitarra elèctrica de 90 metres que supuri ludopatia, corrupteles i catàstrofe climàtica, sinó només n'és una conseqüència. El principal problema de tot plegat és tot el model econòmic desenvolupat al Camp de Tarragona. Del 2009 al 2019 la Costa Daurada ha augmentat en més d'un 100% la quantitat de turistes que rep, i ha passat de 2 milions a 5 milions anuals. Malgrat aquest increment, el poder adquisitiu dels seus residents ha dismi-

nuït més d'un 2,5% de mitjana en el mateix període. Al municipi més turístic de la Costa Daurada, Salou, que va rebre uns 2 milions de turistes el 2019, la renda familiar per càpita és un 25% menor que la mitjana comarcal; és a dir, la més baixa de tota la zona. El sou anual mitjà del sector turístic (20.245 €) és 5.000 € inferior al sou mitjà anual de Catalunya (25.180 €). I, si això no fos prou, veiem com en aquest sector les dones cobren, de mitjana, un 25% menys que els homes.

Quan diem "Aturem Hard Rock" no estem reclamant només aturar aquest megaprojecte concret, sinó que estem reclamant un canvi de rumb absolut de les polítiques que premien als que sempre han estat a l'elit i que segueixen explotant a les treballadores; estem reclamant l'aturada de l'extracció sense aturador de recursos de la indústria turística. En conseqüència, l'alternativa no és un projecte concret sinó un model radicalment diferent. La nostra alternativa passa per organitzar-nos als barris i ciutats, enfortir els sindicats combatius, planificar l'economia encaminades a la transició ecosocial, passa per renaturalitzar els espais degradats per l'activitat humana.

L'alternativa passa per ser sobirans alimentàriament i produir el que consumim; ser sobirans energèticament per no dependre de l'oligopoli energètic. L'alternativa passa per un model econòmic controlat per les treballadores i al servei de les veïnes i l'entorn natural.

Quan des de la patronal ens parlen de futur, volen que assumim com a positiu un futur gris, ple de ciment i contaminació, on el lucre sigui la norma màxima de la societat, on el país estigui dirigit per una minoria privilegiada davant la majoria de treballadores, on qualsevol cosa sigui una mercaderia per molt que la necessitem per viure. La nostra oposició neix del coneixement absolut de les condicions laborals i econòmiques precàries que genera el model econòmic actual, neix de no voler que les nostres viles siguin simples decorats per a turistes mentre les veïnes viuen cada dia pitjor, neix de voler un món verd i ple de vida amb comunitats fortes i sobiranes. Com deia Durruti, "Portem un nou món als nostres cors" i aquest és el futur que sí volem.

Enmig d'aquest rebombori, tenim l'oportunitat i la necessitat de plantejar el debat sobre quin país i quin territori volem.

MATERNITAT SUBROGADA:

Una forma de violència contra les dones

La maternitat subrogada, una forma de violència contra les dones i una pràctica contemporània d'explotació reproductiva de dones i tràfic (venda) d'éssers humans nounats.

Els ventres de lloguer són considerats per nombrosos organismes i moviments feministes com una nova forma d'esclavitud cap a la dona. La gestació subrogada és un procés pel qual una dona gestant porta un procés complet d'embaràs i dona a llum una criatura per a una altra persona o parella, renunciant i cedint així els seus drets legals sobre el bebè que té en el moment del naixement a canvi, normalment, d'una compensació econòmica. Una pràctica que se sosté en la necessitat econòmica de les dones que s'hi presten; sense tenir en compte l'impacte que té en la salut mental de la mare i el bebè.

Rosalía Molina
Dones Llibertàries de CGT

els últims temps aquesta pràctica ha provocat un debat social, en converses, debats, articles, columnes i hores de ràdio i televisió, arran de la repercussió mediàtica del cas d'una persona famosa que ha utilitzat la gestació subrogada, i que ha retornat el tema de l'explotació reproductiva tant en el focus mediàtic com en el polític. Un debat viciat pels interessos econòmics dels qui es lucren amb una pràctica que és violència contra les dones.

En realitat la maternitat subrogada es tracta de l'explotació de les dones, totes elles però especialment les racialitzades, les desposseïdes i les més vulnerables socioeconòmicament, per les quals mercantilitzar amb la seva capacitat reproductiva és la millor opció que el patriarcat neoliberal els serveix en safata; sobretot quan habiten el sud global, però també al nostre país.

Tal com diu Teresa Domínguez, activista feminista integrant de Stop Ventres de Lloguer, l'arrel del problema radica en la feminització de la pobresa, un problema real que utilitzen les empreses per captar a aquestes dones. De fet, explica, «es donen casos en els quals traslladen una dona mexicana a Califòrnia, l'embarassen, la tenen allí retenguda i quan dona a llum la retornen al seu país». Una pràctica habitual als països llatinoamericans en els quals «s'aprofiten de la vulneració absoluta de les dones», però també en països de l'est d'Europa com Ucraïna, on les dones són traslladades a altres llocs com República Txeca o Geòrgia.

A aquestes mares se'ls paga «una misèria» però «per a

elles els pot solucionar part de la seva vida».

I no sols això, sinó que aquest assumpte ha provocat un altre debat, que els partits polítics han aprofitat per demanar i assenyalar la possibilitat de regular els ventres de lloguer des de l'altruisme. No oblidem que l'explotació reproductiva altruista obre la porta a un mercat lowcost que abarateix un procés especialment nociu en termes de salut per les dones. L'ús de la paraula altruisme reflexa fins a quin punt es pretén que les dones ho facin tot per amor, encara que tingui greus repercussions negatives per elles. Aquesta campanya a la qual estem assistint no és més que un dels tentacles de la reacció patriarcal.

Si bé és cert que actualment a Espanya aquesta pràctica està claríssimament prohibida des de 2006 —tot i que és utilitzada per algunes persones, casualment moltes famoses (el Govern informava el 2017 que s'havien produït 979 inscripcions per aquesta pràctica entre 2010 i 2016)—, països com els Estats Units, Ucraïna, Rússia, Geòrgia, Austràlia o l'Índia, entre d'altres, sí que la permeten. I aquí és per on es cola la gestació subrogada a Espanya, ja que la inscripció al registre dels bebès nascuts per aquesta pràctica fora del nostre país sí que està permesa des de 2010.

Aquest punt és realment el més complicat d'entendre per l'entramat normatiu i jurisprudencial que entra en joc. No tenim espai per poder analitzar-ho ara, però és una qüestió que caldria ampliar i analitzar en propers articles.

Ibone Olza, psiquiatre i directora de l'Institut Europeu de Salut Mental Perinatal, porta més d'una dècada denunciant aquesta pràctica, no sols des d'una postura ètica i feminista per considerar-la rotundament «una forma d'explotació

L'arrel del problema radica en la feminització de la pobresa, un problema real que utilitzen les empreses per captar a aquestes dones

del cos de la dona», sinó també des de l'impacte dels ventres de lloguer en la salut mental de mares i bebès. En el cas del bebè, aquest ha d'enfrontar-se, segons la psiquiatra, a un cúmul de pèrdues: falta de vincle amb la mare en l'embaràs, major risc de prematuritat, absència de lactància materna o viure el dol per la mare només néixer. «Per un bebè gestat en un ventre de lloguer és com si la seva mare morís en el part».

Hi ha algunes associacions i projectes que treballen per crear consciència i informar sobre què representa la maternitat subrogada, elaborant i creant eines informatives, educatives i de comunicació; fent xerrades en centres comunitaris, realitzant campanyes en xarxes socials i assessorant associacions, mitjans de comunicació i societat civil.

Stop Ventres de Lloguer és un d'aquestes projectes de divulgació feminista que té com a objectiu impulsar el coneixement i crear consciència social sobre la maternitat subrogada com una forma de violència contra les dones i una pràctica contemporània d'explotació reproductiva de dones i venda de bebès, recopilant, analitzant i compartint la informació disponible sobre aquesta pràctica aberrant i les seves conseqüències per als Drets Humans de les dones i les seves criatures. Un dels seus arguments clau és: «La mare perd tota la seva llibertat quan signa el contracte per a la gestació subrogada».

Com a feministes, **no podem tancar els ulls davant aquesta indústria patriarcal, racista i classista** en la qual es menysprea la maternitat biològica, mentre que la paternitat intencional (adquirida mitjançant el pagament de diners) és cada dia més intocable. Un tema candent, que cal posar sobre la taula i debatre i analitzar en profunditat, més enllà dels conflictes ètics i dels debats polítics. I estar alerta davant els debats polítics que aprofiten aquest ressò mediàtic per intentar fer un gir cap a la maternitat subrogada de manera altruista.

Nosaltres ho tenim clar.

DIEM PROU: LES DONES NO SOM MERCADERIA NO ALS VENTRES DE LLOGUER

LA PRL AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE TAMBÉ ÉS COSA DE LA CGT

Pilar Frey Martínez
Grup de Treball PRL-Gènere

La Seguretat i Salut al Treball és un dret fonamental segons l'OIT (Organització Internacional del Treball, 11 juny 2022).

Tanmateix, aquesta no és la realitat de les persones treballadores. Ens trobem en entorns laborals cada cop més precaritzats on s'estan patint continuament danys a la salut física, mental i social. Aquesta situació ens repercuteix a totes i tots. I de manera especialment perjudicial a les dones i persones no binàries. La Prevenció de Riscos Laborals (PRL) està enfocada a la població masculina (estudis, investigacions, avaluacions, vigilància de la salut, etc.) deixant-nos a la resta de la classe treballadora, dones i persones no binàries, invisibilitzades i desprotegides davant dels riscos existents en els nostres llocs de treball, perquè el que ens diferencia no es té en compte, ni s'estudia, ni s'analitza.

Com a sindicalistes cal conscienciar-nos, informar-nos i formar-nos per poder fer front a aquesta desigualtat i defensar la Seguretat i Salut Laboral de totes i tots. Amb aquest objectiu s'inicia, mitjançant la distribució de diferents Píndoles informatives a tota l'afiliació, una Campanya per fomentar la inclusió de la perspectiva de gènere a la PRL.

Perquè la PRL AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE TAMBÉ ÉS COSA DE LA CGT

PER QUÈ?

- Perquè els riscos i les patologies causades afecten de manera desigual a dones, homes i persones no binàries
- Perquè tenim diferent biologia
- Perquè patim segregació vertical i horitzontal del mercat de treball
- Perquè la precarietat laboral i la divisió sexual del treball afecten
- Perquè hi ha un dèficit en la investigació de les nostres diferències

EXIGEIX-LA SEMPRE

- A la teva feina diària
- A les reunions del OSS (Comitè de Seguretat i Salut)
- Avaluacions de riscos
- Planificació de l'Activitat Preventiva
- Vigilància de la Salut
- Negociació col·lectiva
- Integrant la PRL als Plans d'Igualtat

Quan tots' enfonsa i no és perquè sí

Gemma Parera

En el terratrèmol que va arrasar regions del Kurdistan, Turquia i Síria la matinada del 6 de febrer, amb repeticions posteriors, la corrupció i desídia dels estats implicats, sumada a la història i context d'opressió, guerra i desigualtats, han fet que les més de 40.000 persones mortes, els milers de ferides i milions sense casa, no siguin resultat d'un fenomen natural.

No és la primera vegada que hi ha terratrèmols a la zona de Turquia i el Kurdistan, i ja en altres ocasions les construccions barates i les il·legalitats van deixar milers de víctimes. Ara la història es repeteix, però encara de forma més greu i també cínica, perquè el Partit Justícia i Desenvolupament (AKP) d'Erdogan va arribar al poder promentent construccions més segures. Per això va cobrar un impost que tenia com a fi un fons per a construccions antisísmiques. Però, segons xifres oficials del propi govern turc, només un 0,5% de la despesa del pressupost oficial va ser destinada a les precaucions antisísmiques. Els hospitals, construccions públiques, i fins i tot els edificis en barris residencials, que van ser construïts amb aquests suposats estàndards, es van derruir amb el darrer terratrèmol o van resultar greument danyats. També ho van fer els edificis construïts saltant-se la legislació de protecció, facilitat per moratòries jurídiques establertes per absorbir el creixement de les ciutats, conseqüència també de la fugida de població kurda de zones rurals a causa de la persecució, atacs i violència estatal.

I amb això la mort de més de 40.000 persones no només són una catàstrofe, sinó també un homicidi d'estat, que s'afegeix al que es comet diàriament

amb la persecució de l'oposició política, de periodistes, artistes, activistes a Turquia i Bakur i amb la guerra a Rojava (Kurdistan de l'oest, Nord de Síria) i a Bashur (Kurdistan del sud, nord d'Iraq). De fet, les despeses militars de l'Estat turc van augmentar un 77% en el període entre 2011-2020. La majoria per a avions no tripulats per atacar la població del nord i l'est de Síria i les zones de la guerrilla de Bashur.

A més, la negligència i la corrupció no només s'han fet evidents en la falta de mesures de protecció, sinó també en la gestió de les ajudes. A la zona de Turquia, el terratrèmol va afectar sobretot a Bakur (Kurdistan del nord). Tant les ciutats de Meresh (Kahramanmaraş) com Dilok (Gaziantep), epicentres, com Riha (Urfa) i Amed (Diyarbakir), són ciutats kurdes i també on han vingut els darrers anys nombroses persones refugiades àrabs. Com expresen algunes de les persones afectades «ser kurd en territori governat per Turquia és un martiri, i en una situació d'emergència les coses només empitjoren». Des del dia dels terratrèmols, població kurda i també refugiada siriana ha denunciat la falta d'atenció als barris afectats. Les donacions de diferents països han anat arribant via el govern de Turquia i l'AFAD (Direcció de Catàstrofes i Emergències), però diuen que no arriba a les zones kurdes i de religió alauita, criminalitzada per l'estat turc. I quan arriben, ho fan tard. Les voluntàries diuen que «si haguessin operat a temps s'haurien evitat moltes morts. Els és igual si les kurdes morim o vivim».

L'autoorganització ha estat la principal via de fer front a les necessitats que han sorgit. A les zones de Bakur (Kurdistan del nord) i Turquia afectades, di-

A Dilok centenars d'edificis van col·lapsar després del terratrèmol
LISA HASTERT | PROTECCIÓ CIVIL UE

verses organitzacions de la societat civil i vinculades a organitzacions polítiques d'esquerres i del moviment d'alliberament kurd, i també organitzacions de dones, són les principals mobilitzades des de la catàstrofe, i encara avui intenten cobrir les necessitats dels milers de persones —es parla d'un milió i mig— que s'han quedat sense casa i moltes viuen en tendes de campanya.

En zones com Hatay, una de les més afectades, les autoritats no van començar a arribar fins a 48 hores després. Va ser la mateixa població que des del primer dia va respondre fent rescats, cures mèdiques o donant qualsevol tipus de suport. I així va passar a la majoria de zones kurdes abandonades per l'estat.

Aquest suport autogestionat, però, s'ha vist continuament obstaculitzat per les autoritats estatals. Moltes organitzacions han denunciat que els han requisat material d'ajuda humanitària —s'han arribat a confiscar camions sencers de donacions— i fins i tot a organitzacions feministes els han impedit distribuir productes sanitaris i d'higiene íntima a dones afectades pel sisme. L'Estat ni ajuda ni deixa ajudar. I reprimeix. Perquè a tot això cal afegir-hi les detencions de persones voluntàries, argumentant que només els equips de rescat turcs del govern podien distribuir ajuda humanitària o pel fet que havien criticat la ineficàcia del govern.

A Síria i a Rojava (Kurdistan de l'oest), en un context de guerra i massacres constants per part de l'estat siria, grups gihadistes i l'estat turc, la situació encara és més difícil. De les més de 40.000 persones mortes pel terratrèmol, un 20% ho van ser al territori siria. A més, milions de persones es van quedar sense casa.

Una de les regions afectades va ser Alep, que acull més d'un milió de persones desplaçades d'altres parts de Síria, una població majoritàriament amb pocs recursos econòmics, que vivia en edificis afectats pels bombardejos amb danys estructurals seriosos. A més, el règim va bloquejar l'arribada d'ajuda a barris kurds, que també van ser dels més afectats. Molta població kurda, que havia perdut la casa, es va refugiar al nord de Síria, a Sheba, que acull les persones refugiades de quan Turquia va ocupar Afrin l'any 2018. Però aquesta zona que acull refugiades de la guerra i del terratrèmol, continua rebent els bombardejos turcs; només 24 hores després del terratrèmol del 6 de febrer va ser bombardejada. Una altra de les zones afectades ha estat Afrin, un territori kurd controlat per grups gihadistes de l'Exèrcit Nacional Siria (ENS), que reben finançament turc. L'ENS va bloquejar en un inici l'entrada de cap ajut que no provingués de Turquia, i l'ajuda va trigar dies a arribar. Camions de l'Administració Autònoma del Nord i l'Est de Síria no hi van poder entrar. Mentrestant, les armes i municions continuen arribant sense parar des de Turquia cap a Afrin.

Han passat mesos des del terratrèmol però les polítiques de desatenció, guerra i opressió continuen en un escenari de més devastació; per això, cal mantenir la solidaritat activa amb els pobles autoorganitzats, amb les persones afectades i, sobretot, la denúncia contra l'ocupació i els atacs contra els pobles de la regió. ■

Pensionista, que ningú decideixi per tu!

Coordinadora Pensionistes i Jubilats i Jubilades de la CGT de Catalunya

Constatem de manera massa habitual que quan arriba el moment de la jubilació la nostra afiliació es dona de baixa al Sindicat. Les raons poden ser variades, però no podem amagar que una d'elles, si no la més significativa, és que no acabem d'entendre quin és el paper que l'Organització pot —podem— jugar en aquesta nova situació.

Per això, veiem com afiliades combatives deixen de ser activistes, entre altres raons perquè creuen que ja no tenen res a aportar, que el sindicalisme ja no els és útil, que el temps de les reivindicacions ha quedat enrere, deixant de banda tot allò que tingui a veure amb la seva experiència sindical. Es comença destrasant els arxius antics, les nòmines, les reclamacions, i tot allò relacionat amb la nostra vida laboral anterior passa a ser un llast, un destorb, un record.

Malauradament en aquesta errada hi podem caure la majoria de persones per pensar que no cal continuar sindicats en aquesta nova etapa de la nostra vida, oblidant-nos que encara tenim moltes reivindicacions per defensar i reclamar, ja que els nostres problemes no desapareixen per rebre una pensió de la Seguretat Social.

Per això resulta necessari seguir afiliat/da a CGT després d'assolir l'edat de jubilació: per poder continuar defensant els drets dels treballadors i treballadores, ja que millorar la nostra qualitat de vida és una necessitat. Per això hem de continuar lluitant pels nostres drets, sobretot en aquesta situació en què ens trobem enmig d'una crisi econòmica i amb una nova retallada de tots els drets incloses les pensions.

I és en aquest context on podem i hem de jugar un paper que fins ara no hem entès adequadament.

Els i les pensionistes ens estan mostrant la seva capacitat de mobilització i de denúncia i lluita envers la reforma de les

pensions, no tan sols en relació amb els continguts, sinó que estenen el seu rebuig també als interlocutors socials que les estan patrocinant en qualitat de col·laboradors necessaris.

Les constants i continuades crides a la mobilització estan demostrant una gran acceptació entre els qui més s'identifiquen contra les reformes. Els diversos col·lectius constituïts a tot l'estat són capaços de mantenir en el temps, des de fa alguns anys, aquestes lluites i rebuig.

Tot i les evidents discrepàncies i diversitat de criteris, estan aconseguint coordinar-se, amb més o menys cert, però cal reconèixer que amb consignes i anàlisis clars i concrets van despertant consciències que es trobaven adormides.

Arran de diverses converses, comprovem com la nostra afiliació d'una manera dispersa i per diferents territoris estan participant en els col·lectius que estan treballant en aquestes mobilitzacions, però ens adonem que la nostra Organització, CGT, no ha estat responent convenientment cap a aquest important moviment. Segurament no hagi estat intencionat, però el cert és que, tot i assumir individualment aquestes lluites, com anarcosindicalistes organitzades hi hem intervingut poc o gens.

La proposta organitzativa que se'ns proposava passava per constituir el Sindicat de Jubilats, Jubilades i Pensionistes, aspecte que vam declinar des del principi... Tot i això, hem estat capaços de reconduir la situació, de manera que en el passat XIX Congrés Confederal de la CGT (celebrat el juny de 2022 a Saragossa) es va analitzar, proposar i desenvolupar els acords específics relatius a pensions i pensionistes, i d'aquesta manera es proposa organitzar-nos com una plataforma organitzativa que ens permetrà recuperar el temps perdut i començar a treballar.

Feia mesos que des de Catalunya ja plantejàvem aquesta necessitat; per totes aquestes raons volem formar part d'aquest tipus d'organització i de coor-

dinació, amb la intenció de compartir experiències, analitzar les reformes i respondre col·lectivament a aquest nou atac als nostres drets més elementals. No és la nostra intenció substituir ningú, ni impedir la participació en els col·lectius ja constituïts, ni de bon tros dissoldre'ls, però no és menys cert que cada cop és més inexcusable i necessària una resposta que alhora sigui també sindical.

Entre els i les qui ens trobem en aquesta nova etapa de la nostra vida és segur que podrem implicar altres persones amb una gran experiència en la lluita sindical, amb tot tipus de capacitats tant intel·lectuals com pràctiques que facilitin anàlisis i propostes, incloses en heterogenis sectors laborals, i els coneixements dels quals seran de gran utilitat. Sempre ens hem identificat amb el poble lluitador, del que formem part fonamental, i no estem acostumades a que d'altres ens solucionin els nostres problemes.

Per tot això, convidem a participar amb nosaltres a totes aquelles persones que tinguin ganes de col·laborar i voluntat de continuar en la lluita.

Repetim que la nostra activitat i organització no es formalitza amb la intencionalitat de substituir ningú ni cap de les iniciatives en què potser estiguen implicats sinó al contrari: el nostre interès és complementar i compartir accions; que arribin a bon port només dependrà de l'interès que tinguem que això sigui efectiu i comencem a caminar plegades.

Finalment, convidem tota la organització a la participació i a col·laborar a fer extensiva aquesta iniciativa que ja està funcionant, comptar amb la vostra assistència —totes som necessàries— i animar-vos a contribuir que el missatge de la CGT s'expandeixi.

Totes som necessàries. Necessitem de la participació i les idees de totes. Us hi esperem.

Contacte: pensionistes@cgtcatalunya.cat

SALVADOR SEGUÍ, AHIR, AVUI, DEMÀ, SEMPRE

Jordi Martí i Font
Editor de "Salvador Seguí. El colós de l'anarquisme" (Lo diable gros, 2021)

El passat 10 de març va fer cent anys que uns pistolers a sou de la patronal van assassinar un dels anarquistes més destacats de la història contemporània dels Països Catalans. El seu assassinat el 10 de març de 1923 es va afegir al dolor que creixia entre la classe obrera amb cada un dels atemptats que la burgesia pagava i impulsava per tal de no perdre ni un centímetre de la seva dominació, del seu poder damunt de qui explotava tant com podia per aconseguir més i més beneficis. El capitalisme sempre ha buscat el mateix: el benestar d'una minoria explotant la majoria social, el luxe de quatre gats pagat amb la suor i sovint la sang de la majoria de la gent. I en això, avui estem igual que aleshores...

Però qui era Salvador Seguí Rubinat? Quina importància pot tenir un senyor mort fa cent anys en el nostre present? El Noi del Sucre, que així era com l'anomenaven els seus, havia nascut a Lleida el 23 de desembre de 1887, fill d'una família pobra amb un pare d'origen reusenc i una mare de Tornabous, localitat on la família tenia forts vincles. I de Ponent, en pocs anys, la família es va desplaçar a Barcelona, al Raval. Amb nou anys va començar a treballar a un forn de pa, com el seu pare, i en poc temps va acabar fent de pintor de parets, un ofici en què treballaria la resta de la seva vida.

En poc temps, Seguí, a banda de treballar, es va anar introduint en els ambients obrers i populars de Barcelona; freqüentava l'Ateneu Sindicalista del carrer Ponent (avui Joaquim Costa) i l'Ateneu Enciclopèdic Popular, autèntica universitat obrera del moment.

EL 1902, segons diverses fonts, liderava un grup anomenat Els Fills de Puta o Els Sense Nom, un grup de joves que participava en accions de defensa d'obres en vaga i que es va significar en els tirotejos contra la policia i l'exèrcit durant la vaga general de 1902. L'any següent ja formava part del Centre d'Estudis Socials, que en aquell moment aplegava la major part dels grups d'acció anarquistes de Catalunya.

EL 1904, Seguí abandona el grup d'acció i participa en la creació de

la Unió Local de Societats Obreres de Barcelona (ULSOB), amb l'anarquista Josep Negre i el socialista Antoni Badia i Matala, tot i que l'organització no va aconseguir tirar endavant. És aleshores quan, enmig d'un miting lerrouista on havia anat a demanar explicacions per les acusacions de «terrorista» que havien fet contra la seva persona, en voler intervenir-hi s'organitzà un aldarull que va provocar un mort. Detingut, Seguí estigué empresonat nou mesos a pesar de la seva provada innocència.

EL 3 D'AGOST DE 1907

participa en la creació del sindicat Solidaritat Obrera. En aquells temps és assidu de cafès i tavernes. Dos anys després es produeix la Setmana Gloriosa de 1909, i tot i que no sabem com hi va participar, sí que sabem que es va veure obligat a fugir de Barcelona.

EL 1911 es funda a Barcelona la CNT, amb Josep Negre com a secretari general. Seguí hi va participar com a delegat de la societat de pintors La Nueva Semilla, alhora que té una presència destacada en diverses vagues que acabem comportant la primera il·legalització de la CNT uns mesos després de fundar-se.

L'ANY 1913 edita un únic número de *La Tramontana* per recordar la figura de Lluís i passa a compartir la seva vida amb Teresa Muntaner. L'any següent, es torna a legalitzar la CNT i Seguí és escollit secretari general de la Regional catalana.

EL 1916, aconseguix tirar endavant un acord de col·laboració entre la CNT i la UGT per tal d'unificar el moviment obrer i el 18 de desembre els dos sindicats convoquen una vaga general de 24 hores contra l'augment dels preus que ofegaven les classes populars.

DEL 13 AL 18 D'AGOST DE 1917 la CNT, i la UGT convoquen una nova vaga general a la qual l'Estat contesta amb una forta repressió que comporta 71 morts (37 a Catalunya), 164 ferits i 2.000 detinguts, entre els quals ell mateix. El febrer del mateix any a Rússia s'havia produït la Revolució, i la burgesia catalana tenia tanta por que utilitzava totes les eines de repressió de l'Estat per aturar l'obrerisme organitzat.

EL JULIOL DE 1918,

Seguí és escollit secretari general de la CNT de Catalunya al Congrés de Sants, on exposa la idea de construir el sindicat únic, que desenvoluparia en congressos posteriors; dona suport a la retirada de la CNT de la Tercera Internacional, defensa la pedagogia llibertària seguidora de l'Escola Moderna i s'oposa a la violència política si no és en legítima defensa. La CNT passa de 75.000 afiliats el juny a 345.000 a finals d'any.

L'any següent, les idees organitzatives aprovades al Congrés de Sants es materialitzen en una vaga que aconsegueix objectius mai pensats: la vaga de la Canadenca. La vaga es convoca contra les condicions de treball de l'empresa Riegos y Fuerzas del Ebro, la principal empresa elèctrica de Catalunya. La vaga dura un mes i mig, comença a les obres del pantà de Camarasa i s'estén de forma solidària primer en el lloc on es dona el conflicte, després a la federació d'Indústria corresponent i, després, a tota la resta de sindicats. Les obreres i els obrers la guanyen i Seguí negocia la consecució de la jornada laboral de les vuit hores.

La burgesia respon i, el nomenen governador civil de Barcelona Martínez ANIDO, 1920, Anido. Amb ell comença una guerra a mort contra l'anarquisme i el sindicalisme, amb el Sindicat Lliure com a braç armat de la patronal. Seguí és víctima d'un atemptat terrorista i, més tard, junt amb 36 companys sindicalistes com Martí Barrera i advocats laboralistes com Lluís Companys, és empresonat a Maó, a la fortalesa de la Mola, on roman fins al 1922.

EL 10 DE MARÇ DE 1923

és assassinat per pistolers del Sindicat Lliure, pagats amb diners de la patronal catalana, al carrer de la Cadena (actual Rambla del Raval), junt amb Francesc Comas Peronas. Aquell mateix any es publica la novel·la *Escuela de rebeldía*, atribuïda a la seva ploma.

Recordar avui Salvador Seguí, recordar el Noi del Sucre, és recordar que amb la unitat de les persones treballadores és possible plantar cara a totes les condicions de vida adverses, de pobresa o miserables. És possible derrotar els qui s'aprofiten de la feina dels altres, els qui mai no treballen i sempre cobren, els explotadors d'ahir, d'avui i de sempre. I derrotar-los vols dir, només, viure totes i tots una vida millor, plena, amb menys treball i més repartit, amb els drets bàsics garantits i sense sofriments innecessaris. Tot és possible amb organització, cultura i decisió.

VOLEM SER LLIURES?

Lucía Álvarez

Deia Kierkegaard, al *Diari d'un seductor*, que les dones hàviem de tindre llibertat, però no les ocasions per a disposar d'ella. És significatiu com tothom parla contínuament de la llibertat, també en l'actualitat, però no l'exerceix si no és com a llibertat de consumir, ni vol que la resta pugui fer-ho més enllà de decidir quatre banalitats preestablertes. Eixa mena de llibertat formal, teòrica, que només existeix com a paraula però que no es pot practicar, ajuda a que els discursos de polítics i altres persones amb poder sonen millor del que podrien fer-ho si digueren la veritat de les seues aspiracions: alguns volen llibertat per a comprar i acumular béns a costa de que molts altres no puguin mai decidir sobre les seues pròpies vides. En un sistema capitalista, la llibertat és una mercaderia més, que es compra i es pot vendre, donat que no té altra traducció que els diners. Ens han ensenyat que no podem fer absolutament res sense ells i que hi tenim i hi hem de tindre una relació de dependència absoluta. I, com que això és així, la gran majoria es veu obligada a vendre bona part del temps vital a canvi d'eixa mercaderia, que esdevé divina, que són els diners. Treballem forçosament prou més de la meitat de la nostra existència per a disposar d'un limitat temps lliure en el que, suposadament, poder fer el que vulguem. No fan altra cosa que insultar-nos quan ens diuen que no hi ha alternativa i que aquest és el millor dels móns possibles.

Com va dir Marx en un discurs a Brussel·les: "No us deixeu enganyar per la paraula abstracta de llibertat. Llibertat de

qui? (...) És la llibertat del capital per a explotar al treballador".

Es de veres que tenim molts fronts oberts i que seria molt complicat canviar radicalment de sistema i cosmovisió en poc de temps. Els Estats, amb totes les seues institucions i la seua capacitat de produir repressió i sembrar por i misèria, no és que tinguen millors cartes per a jugar, és que tenen la baralla sencera, i només juguen entre ells mentre nosaltres som poc més que espectadors del seu espectacle fratricida i decadent. Hi ha qui té l'ambició de crear nous Estats, o reformar els ja existents, mentre les idees revolucionàries ja no pareixen ser sinó fòssils de museus de Ciències Polítiques.

Al panorama present, encara ens podem trobar la clàssica pugna entre drets i llibertats individuals i col·lectives, com si aquestes foren contradictòries o com si la relació entre individu i col·lectivitat sempre i només implicara un conflicte. L'individu i la col·lectivitat es necessiten i coimpliquen mútuament, ja que tot individu pot ser conscient de ser tal cosa perquè ha sigut educat i socialitzat en certa cultura en una determinada època (és a dir, necessitem als altres tant per a sobreviure com per a conceptualitzar el jo) i la societat, al mateix temps, no pot existir si no és amb individus. És possible i desitjable tindre una bona convivència entre individus radicalment diferents, amb diferències i contradiccions també radicals dins d'ells mateixos.

Des de l'anarquisme, per definició, s'aspira a col·lectivitats cooperatives sense Estat de cap tipus, per considerar-se aquest com a màquina repressora i autoritària, creada per a mantindre les desigualtats de poder i propietat entre classes socials. Aquesta filosofia s'arracona als marges quan es presenta com a tal, acusada de promoure el crim o la bogeria. No obstant, no són pocs els exemples de pensadors, en principi allunyats d'aquesta cosmovisió, que apunten a qüestions que alimenten la filosofia llibertària. John Stuart Mill, representant del liberalisme clàssic polític i filosòfic, ja va escriure als seus Principis d'economia política envers la reproducció de les desigualtats que provocava el sistema d'herències de pares a fills. Contra l'autoritarisme, podem trobar milers de textos filosòfics, sobretot després de les guerres mundials, així com múltiples investigacions en Psicologia Social com els famosos experiments de Milgram o Zimbardo. Contra el domini de l'home sobre la dona i a favor de la llibertat sexual, uns quants més a partir del segle XX, encara que ja en podem trobar molts segles enrere. A favor de que la cooperació, molt més que la competició, ha sigut

MAL D'ESCOLA

PRIMAVERA

Adriana Rubio

Els dies s'allarguen i comença l'esperança primavera. És fàcil poder-ne fer una metàfora pedagògica. Diu la Joana Raspall que la imatge de la flor es performa en el cor del roser a l'hivern; que, encara que sembli mort, el roser no ho està.

En quina estació de l'any es troba la pedagogia actualment? És possible tenir una experiència pedagògica, avui, a les aules? Ens queda massa lluny, potser, en el dia a dia, pensar la nostra pràctica en la solitud dels centres? És possible una pràctica pedagògica capaç de respectar els nostres ritmes vitals, les nostres necessitats profundes de viure i gaudir de la vida?

No podem escriure aquesta columna oblidant com és el nostre dia a dia. Com és possible pensar la pedagogia tan cansades com anem, tan cremades de la quotidianitat, tant esforç en la pràctica, en les relacions als centres, en sostenir i contenir unes polítiques educatives contràries i humiliants.

Quin és el sentit de tot plegat, com reconduir la pràctica perquè no s'endugui i s'empassi l'esperança i les ganes de fer alguna cosa diferent?

Pensar la pedagogia és pensar el temps. Pensar el temps, el temps polític, social i econòmic, pensar el temps poètic i emocional. Però pensar el temps sense temps és impossible. Cal desobeir en algun moment, per foradar la realitat i poder conversar i estar i compartir. On sou, còmplices, per poder parlar i discutir amb nosaltres?

Els dies se succeeixen a una velocitat sorprenent, no pots desparistar-te, cada segon és un instant fonedís, on està en joc aprendre o no. El seu, i el nostre. On és la nostra capacitat d'aprendre? Em pregunto, a vegades, si he estat capaç d'incorporar noves idees, si m'he deixat espai per ser creativa, si he pogut incloure el que és impossible, si he deixat entrar l'esperat. I descobreixo que sovint no és així, que he anat apagant focs, un rere l'altre, fent nusos a fils que quedaven sense seguir (i que esperen que torni a buscar-los per alliberar-los). I veig i sento altres mestres i lleigeixo els seus aparadors digitals i penso en la importància de l'honestedat i en ser capaces de partir del que no som i no fem, per moure'ns almenys un mil·límetre i poder aprendre. Estem

soles i dissimulem. Però els documents pedagògics, els suggeriments oficials i les institucions continuen produint com si el temps fos infinit i nosaltres no fóssim éssers corporis. Com si no tinguéssim famílies, fills i filles, mares i pares, ni amigues... és possible produir un imaginari pedagògic respectuós amb la vida i les seves inclemències? No és un compromís polític pensar pedagògicament formes de vida als centres que siguin honestos? Podria ser l'honestedat un principi pedagògic bàsic? És possible una pràctica honesta i compromesa?

Com reconduir la pràctica perquè no s'endugui i s'empassi l'esperança?

Segurament requerirà senzillesa i pocs artificis. I això sí que suposa un desafiament rebel. Es multipliquen les iniciatives pedagògiques, els documents amb estètiques modernes i complexes d'entendre, els projectes, les formacions, les idees, els tweets. I alhora sembla que tot es redueix a 150 paraules. Si les apreus, pots crear documents infinits amb les noves terminologies, les noves pràctiques pedagògiques, les noves, noves, noves. Ni un descans, ni una repetició: estimul rere estimul. L'antídoto infalible per no reconèixer que educar és fracassar, una vegada rera l'altra i no defallir en l'intent. Que els aparadors pedagògics són molt bonics però poc reals i que els cossos estan encarnats per una pell limitada i limitant.

Aquests límits entre el possible i l'impossible, entre el puc i l'haig, entre el desig i l'obligació romanen entre petites esquerdes que, amb sort, amaguen algun brot de primavera. Es performa en el nostre cor un possible, però és fràgil i necessita d'una humilitat subtil.

CULTURA

El estado contra la democracia

David Graeber
Ed. Errata Nature, 2021

Redacció

Són els nostres Estats autèntics garants de la democràcia? És la democràcia una institució inherentment occidental? La democràcia representativa és una veritable democràcia? Es troba la paraula «democràcia» definitivament pervertida? Aquestes

són preguntes que trobem ja en portada en l'assaig de l'antropòleg anarquista més destacat dels darrers temps, David Graeber (1961-2020).

En aquesta obra, publicada just abans de morir, cerca els orígens del mite de la democràcia que tanta fortuna ha fet en el món occidental contemporani i ens el despulla. Com en tots els mites, és interessant apuntar al seu naixement, a les intencions i a qui són funcionals.

Tots hem sentit dir que la democràcia va néixer a Atenes, en l'Antiguitat, i va ressorgir amb la Il·lustració i la modernitat als Estats Units i Europa. La democràcia i el segle de les llums, la Il·lustració, el gran far de la cultura occidental... Però, què és la «cultura occidental»? És més: existeix realment? Graeber ens acompanya en un assaig de resposta i tot s'esfondra.

Recordo una pintada que veia durant anys prop del sindicat, feta suposo per algun company: «La democràcia no ens farà lliures», deia. Aquella idea de democràcia que expressava estava vinculada a la idea representativa dels estats liberals. Per contra, Graeber vol defensar la idea de democràcia entesa com a poder popular, com la democràcia directa que han defensat sempre els anarquistes. Una idea de democràcia que passa per l'autogestió,

l'associació voluntària, l'ajuda mútua, el rebuig al poder estatal. «L'anarquisme i la democràcia són —o haurien de ser— quasi idèntics», afirma Graeber des d'aquest posicionament. Segons l'autor, de fet, «la majoria de la població relaciona encara la democràcia amb la idea, més o menys vaga, de donar-li a la gent normal la capacitat de manejar els seus propis assumptes».

Partint de la reapropiació de la paraula, ens porta a cercar «pràctiques democràtiques» —és a dir: processos de presa de decisions igualitàries— i a adonar-nos que ocorren arreu, en tot el món i en tots els temps dels que tenim coneixement. En canvi, afirma, difícilment podem vincular els estats a la democràcia: en tot cas hauríem de parlar de *repúbliques* amb certs elements democràtics molt a pesar dels pares *fundadors*. Només a partir del segle XIX, assenyala, les elits es veurien obligades a incorporar una democràcia *representativa* en els estats liberals, descafeinant els ideals democràtics populars. Però, com bé diu l'autor, «l'Estat democràtic sempre va ser una contradicció». Una contradicció que en les darreres dècades s'ha anat evidenciant més i més: el rei va nu. I ara més que mai, ens dirà Graeber, té sentit l'aposta per recuperar la democràcia directa des de l'autogestió de comunitats autònomes.

Soler, *Apóstoles y asesinos* (Galaxia Gutenberg, 2016). Entre la novel·la i la simple descripció històrica, en aquest agosarat punt intermig se'ns retrata Seguí i el seu entorn amb força gràcia: l'anarcosindicalisme d'aquells temps de plom quasi es pot palpar, oïr, sentir.

I si el que us agrada és el còmic, encara tenim una altra opció: l'excel·lent còmic *8 hores*, una biografia de Seguí que referencia en el seu títol la gran victòria de la jornada de 8 hores arran de la vaga de la Canadenca.

Les vinyetes del llibre s'intercalen amb explicació del context històric, un qui és qui dels principals protagonistes històrics, una cronologia dels principals fets del moment i un epíleg que arrodoneix el còmic. Una bona porta d'entrada a l'anarcosindicalisme i a la figura de Seguí per als nostres adolescents... i per a no adolescents!

Finalment, pels més erudits, no podem deixar d'assenyalar la recent publicació de l'*Antologia* de textos a càrrec de la Fundació Salvador Seguí. Es tracta d'un compendi actualitzat i ampliat d'articles, entrevistes, mítings, resums d'intervencions i textos biogràfics, a més de dues novel·les curtes i una entrevista a la seva companya Teresa Muntaner.

In my skin (En la meva pell)

Redacció

In my skin (En la meva pell) és una producció de la BBC de l'any 2018-2021, una petita obra mestra en deu capítols de mitja hora: no més de cinc hores per

conèixer la història d'una adolescent, la Bethan Gwyndaf, i sentir la vida en la seva pròpia pell.

Una vida són molts dies i hi ha moments per tot en la vida de la Bethan: el dia a dia a l'institut, esquitxat de conflictes; l'amistat i les ganes de gresca; les responsabilitats, la família... En aquest drama veiem que no tot és el que sembla. La Bethan, una noia a vegades problemàtica a qui veiem somriure i riure amb les amigues, gronxant-se i corrent, bevent, escandalitzant a vegades, descarada, tendra i dolça, forta. Quan surt de casa se li obren un món de possibilitats i es dissipa fins a desaparèixer aquells problemes que hi ha portes endins. No en parla, disfressa la seva realitat cara enfora. Dibuixa una família que no té. A casa, l'espera un pare alcohòlic i violent i una mare amb problemes psiquiàtrics. Massa sovint, l'adolescent ha

de ser el puntal de la família, qui posa seny. I és bonica la relació que té amb la mare, tan fràgil.

Allò que fa interessant aquesta sèrie és sobretot aquesta dualitat, aquestes dues cares que mostra la Bethan, dues realitats; una opaca, a l'ombra: la família desestructurada; i l'altra, lluminosa, alegre fins i tot, quan és fora de casa. Perquè casa no sempre és casa i la família no és sempre el que voldríem. A vegades la llibertat és fora, la vida és fora. Aquesta és la realitat de la Bethan i no només: tots tenim al voltant adolescents com la Bethan, que han de fer el cor fort i viure en entorns difícils. Una sèrie per aprendre a posar-nos a la pell dels altres, per saber veure més enllà del que se'ns mostra obertament. Molt interessant per tothom i més encara per aquells que treballem en el món de l'ensenyament o al sector social.

HUMOR

Roger Peldez

Coneixer Salvador Seguí

Redacció

Sent el centenari de l'assassinat de Salvador Seguí, no podíem deixar de recomanar alguns llibres que ens acostin aquest personatge clau en la construcció de l'anarcosindicalisme al nostre país.

Un dels volums que ha donat a conèixer Seguí i altres companys de lluita a la Barcelona de fa cent anys és l'obra de Pere Foix, company i amic dels personatges que recorren les pàgines d'*Apóstoles i mercaders*. Escrit a l'exili mexicà, aquest volum ens presenta mitja dotzena de personatges —Joan Roigé, Josep Maria Foix, Salvador Seguí, Àngel Pestaña, Joan Peiró i Eusebi Carbó— de primera mà, dibuixats amb afecte, i segurament amb una mirada esbiaixada pel pas del temps i la deriva ideològica del seu autor.

L'obra, publicada a l'exili el 1957 i a Catalunya durant la transició (Nova Terra, 1976), ha estat recuperada més recentment per Tigre de Paper a partir d'aquelles dues primeres edicions.

Aquests *Apóstoles i mercaders* de Foix van ser clarament la font d'inspiració de la notable adaptació narrativa d'Antonio

Apóstoles i mercaders
Pere Foix i Cases
Tigre de paper, 2019

Apóstoles y asesinos
Antonio Soler
Galaxia Gutenberg, 2016

8 Hores
Pepe Gálvez i Alfons López
Pagès Editors, 2021

Antologia
Fundació Salvador Seguí, 2023

La perra Laika

Oscar Lajarín

EN LES MEVES SABATES

REDACCIÓ

L'Anna Pascual és professora de socials a l'educació secundària des de fa 14 anys. Des de llavors treballa de professora en un institut públic de màxima complexitat a Badalona, on ha estat, al llarg dels anys, tutora, coordinadora de nivell, cap de departament, coordinadora d'extraescolars i, des de fa tres cursos, coordinadora pedagògica dins l'equip directiu.

Com va ser la teva entrada a l'equip directiu?

Era a principi del 2020... sense saber que, a més de ficar-me de ple a gestionar un institut de màxima complexitat, ens tocava lidiar amb una pandèmia nefastament coordinada des del Departament i l'ampliació del centre amb nous estudis i, per tant, més alumnat i professorat.

Com t'hi sents, formant part d'un Equip Directiu?

Doncs sovint no em trobe gaire còmoda. Si el professorat ja fa més hores de les que pensa la gent (i el mateix Departament!) i està sempre en el punt de mira de la societat, els qui som als equips directius patim encara més sobrecàrrega laboral amb l'afegit del pes de la responsabilitat d'intentar que tot tire endavant. Continuament em trobe fent sobreforços per resoldre i gestionar coses que el Departament ens amolla sense recursos i sense previsió. I ho faig quan el que realment m'agradaria seria boicotejar-ho. Però si ja quan ets *profe* acabes claudicant i traient les castanyes del foc, quan estàs en un Equip Directiu encara et sents més atrapada. Treballem cara a cara amb

personetes i famílies i això ens condiona totalment i absolutament.

Quines problemàtiques has viscut des de l'equip directiu en el teu centre?

Només començar, era durant la pandèmia, ens van dir que el curs següent al centre hi hauria nous estudis: un grau de perruqueria. Sense saber amb quin pressupost comptaríem vam haver d'adaptar una aula per posar-hi una perruqueria amb els seus estris! Altres problemes amb què ens trobem... per exemple el pati! El nostre pati té problemes estructurals i no s'hi poden fer casals d'estiu o extraescolars... però en canvi durant tot el curs ha de funcionar com a pati amb tota normalitat! Després hi ha el problema per aconseguir professorat, per omplir les substitucions... Falta personal! Hem arribat a estar setmanes amb places per cobrir.

Què en penses del decret de plantilles?

Ui, aquest és un tema delicat! Personalment, em genera molts dubtes. Que es permeta fitxar el professorat de manera tan descentralitzada i amb criteris tan opacs

és perpetuar els peus de fang que té el gegant que és el sistema educatiu.

Per una altra banda, també tinc una visió molt condicionada pel meu lloc de treball. En un institut com el meu, l'estabilitat de la plantilla és vital per tenir uns mínims resultats positius. És un centre on fer de *profe* és complicat i es requereix molta energia i unes habilitats específiques, on la intensitat del dia a dia fa que no tothom es veja capaç de ser-hi. És per això que, quan trobes professorat disposat, agraeixes la possibilitat que es pugui quedar.

És clar, que hi hagi un personal estable als centres és bo per als alumnes i per al professorat. Per això ens queixem del nombre enorme d'interins a l'ensenyament. Resoldre això, estabilitzant el personal, evitaria el problema que esmentes, de professorat que va entrant i sortint dels centres... Però a més de poder reclamar professors per tal que continuïn al centre, en pots escollir a dit... Quin perfil demanes per al teu centre, com per haver de fer entrevistes?

No tenim al cap un perfil en concret, més enllà d'un *profe* que siga conscient del tipus d'institut que som. Particularment crec que les entrevistes no són una bona eina per escollir el professorat, perquè un bon currículum i mitja hora de conversa no són garantia de res. Una altra cosa és quan se'ns permet "reclamar" un/a *profe* que ha estat treba-

llant al centre durant aquell curs. En aquest cas, tant el/la *profe* com l'equip directiu han tingut temps real per valorar molts aspectes i prendre una decisió en funció de motius una mica més seriosos.

I no et sembla que aquesta situació genera arbitriats, submissions, pèrdua de democràcia als centres...?

Pot generar-se tot això o no. Jo intente aplicar-ho amb molt de respecte i rigorositat i em molesta que es pose a tothom al mateix sac.

Sí, però la porta oberta a l'arbitrarietat hi és... Trobo que no hauríem de comptar amb la bona fe de qui teniu responsabilitats directives sinó que el sistema no facilités aquestes situacions...

Efectivament, el Departament descarrega en les direccions dels centres la responsabilitat i la presa d'unes decisions (no sols la selecció del personal) les quals, per estratègiques o per delicades, haurien de gestionar-se amb procediments més professionals i transparents.

I, tot i que els claustres ja no tenen gaire força dins de la maquinària administrativa general, també caldria que els equips directius funcionéssim comptant més amb l'aval vinculat del nostre professorat i generant dinàmiques laborals cooperatives, empoderadores i constructives dins dels instituts.